

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1958

ANDRA KAMMAREN

Nr 3

24—29 januari

Debatter m. m.

Onsdagen den 29 januari

	Sid.
Svar på frågor av:	
fru Torbrink ang. skärpt kontroll över saluförandet av stillettknivar	20
herr Fröding ang. verksamheten vid fångvårdens ungdomsanstalt i Roxtuna	22
herr Gustafsson i Borås ang. tillämpning av föreskrifterna om kyrkas upplåtande till jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans	23
Svar på interpellationer av:	
herr Rylander ang. revisionen av bestämmelserna i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap som förutsättning för erhållande av offentlig tjänst i Sverige	26
herr Alemyr ang. frågan om bibehållande av statsrådseden	27
herr Nyhage ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande	28
Ändrad lydelse av förordningen om Konungariket Sveriges stads- hypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.	32
Interpellationer av:	
herr Carbell ang. redogörelse för åtgärder för att skapa en beredskap mot vissa avmattningstendenser i sysselsättningsläget för tjänstemännen m. m.	33
herr Jansson i Benestad ang. enhetliga bestämmelser om vem som skall bekosta omläggning av järnvägs korsning, m. m.	34

Samtliga avgjorda ärenden**Onsdagen den 29 januari**

<i>Bankoutskottets</i> memorial nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbankens berättelse	32
— nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse	32
— utlåtande nr 3, om ändrad lydelse av förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.	32

Fredagen den 24 januari

Kl. 10.00

§ 1

Justerades protokollet för den 17 innevarande januari.

§ 2

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition nr 33, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 4 § vattenlagen.

§ 3

Föredrogs var för sig följande på bordet liggande motioner; och remitterades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:

nr 48, av herrar *Persson* i Appuna och *Rask*,

nr 49, av herr *Spångberg m. fl.*,

nr 50, av herr *Holmberg m. fl.*, och

nr 51, av herr *Sköldin m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 52, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*,

nr 53, av herr *Alemyr m. fl.*,

nr 54, av herr *Börjesson m. fl.*,

nr 55, av herr *Ahlsten m. fl.*,

nr 56, av herr *Hamrin* i Kalmar *m. fl.*,

nr 57, av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*,

nr 58, av herr *Sundelin m. fl.*,

nr 59, av herrar *Olofson* och *Nilsson* i Lönsboda,

nr 60, av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.*,

nr 61, av fröken *Liljedahl*,

nr 62, av herrar *Lundqvist* och *Andreasson*,

nr 63, av herr *Björkänge m. fl.*,

nr 64, av herr *Andersson* i Ronneby,

nr 65, av herr *Rimås*,

nr 66, av herr *Lothigius m. fl.*,

nr 67, av herrar *Jönsson* i Jämtlands Sikås och *Agerberg*,

nr 68, av fröken *Liljedahl m. fl.*,

nr 69, av fröken *Karlsson m. fl.*,

nr 70, av herr *Gezelius m. fl.*,

nr 71, av herrar *Hammar* och *Keijer*,

nr 72, av herrar *Rubbestad* och *Dickson*,

nr 73, av herr *Rubbestad*,

nr 74, av herr *Ståhl*,

nr 75, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*,

nr 76, av herr *Johansson* i Torp *m. fl.*,

nr 77, av herrar *Persson* i Växjö och *Larsson* i Julita,

nr 78, av herr *Hamrin* i Jönköping *m. fl.*,

nr 79, av herr *Rimmerfors m. fl.*,

nr 80, av fru *Eriksson* i Stockholm och fru *Renström-Ingenäs*,

nr 81, av herr *Königson m. fl.*, och

nr 82, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 83, av herr *Jansson* i Benestad,

nr 84, av herr *Börjesson m. fl.*,

nr 85, av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*,

nr 86, av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.*,

nr 87, av herr *Rimmerfors*,

nr 88, av fru *Johansson m. fl.*,

nr 89, av herrar *Senander* och *Holmberg*,

nr 90, av herr *Hamrin* i Jönköping *m. fl.*, och

nr 91, av herr *Henning Nilsson* i Gävle *m. fl.*;

till bankoutskottet motionerna:
 nr 92, av herr *Norén m. fl.*,
 nr 93, av herr *Senander m. fl.*, och
 nr 94, av herr *Hagberg m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:
 nr 95, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*,
 nr 96, av herr *Widén m. fl.*,
 nr 97, av herrar *Olofson* och *Nilsson* i Lönsboda,
 nr 98, av herr *Hamrin* i Kalmar *m. fl.*,
 nr 99, av fru *Sandström m. fl.*,
 nr 100, av herr *Boija m. fl.*,
 nr 101, av herrar *Pettersson* i Degerfors och *Lundqvist*,
 nr 102, av herr *Lundqvist m. fl.*,
 nr 103, av herrar *Jansson* i Aspeboda och *Gezelius*,
 nr 104, av herr *Bengtsson* i Landskrona *m. fl.*,
 nr 105, av herrar *Alemyr* och *Henningsson*,
 nr 106, av herr *Ståhl*,
 nr 107, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*,
 nr 108, av herr *Björkänge*, och
 nr 109, av herr *Rimmerfors*;

till bevillningsutskottet motionen nr 110, av herr *Rimmerfors*;

till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 111, av herrar *Widén* och *Jönsson* i Jämtlands Sikås,
 nr 112, av herr *Åhman m. fl.*,
 nr 113, av herr *Wahrendorff m. fl.*,
 nr 114, av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*,
 nr 115, av herr *Rimås m. fl.*,
 nr 116, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*,
 nr 117, av herr *Rimås m. fl.*,
 nr 118, av herr *Rimås m. fl.*, och
 nr 119, av herr *Persson* i Tandö;

till bevillningsutskottet motionen nr 120, av herr *Persson* i Tandö;

till allmänna beredningsutskottet motionerna:
 nr 121, av fru *Lindskog m. fl.*,
 nr 122, av herr *Vigelsbo m. fl.*,

nr 123, av herr *Almgren*,
 nr 124, av herr *Hamrin* i Jönköping, och
 nr 125, av herr *Svenning m. fl.*;

till bankoutskottet motionen nr 126, av herr *Helén*; och

till utrikesutskottet motionen nr 127, av herr *Pettersson* i Dahl.

§ 4

Föredrogs den av herr *Rylander* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhängan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående revisionen av bestämmelserna i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap som förutsättning för erhållande av offentlig tjänst i Sverige.

Kammaren biföll denna anhängan.

§ 5

Tillkännagavs, att följande Kungl. Maj:ts propositioner överlämnats till kammaren:

nr 32, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 98 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623), m. m., och

nr 35, med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 maj 1944 (nr 219) om djurskydd.

Dessa propositioner bordlades.

§ 6

Anmälades följande till herr talmanen under sammanträdet avlämnade motioner, nämligen

nr 128, av herr *Hagberg m. fl.*, angående Sveriges ombildning till republik,
 nr 129, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om utredning angående viss omläggning av det statliga skattesystemet,
 nr 130, av herrar *Magnusson* i Tumhult och *Lothigius*, med förslag till förordning angående ändring av 3 § 2 mom. förordningen om statlig förmögenhetsskatt,

nr 131, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, om viss ändring av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen,

nr 132, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, om vidgad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatt för skattskyldig, som anfört besvär rörande sin taxering,

nr 133, av fröken *Wallerius m. fl.*, om höjning av den s. k. artistskatten för utländska medborgare,

nr 134, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, om befrielse för Föreningen Kristianstadsfrukt från erläggande av viss investeringsskatt,

nr 135, av herr *Wachtmeister*, om sänkning av skogsvårdsavgiften för år 1958,

nr 136, av herr *Rydén m. fl.*, om viss ändring av förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,

nr 137, av herrar *Eriksson* i Bäckmora och *Jönsson* i Jämtlands Sikås, om lindring i elskatten för s. k. detalj-abbonnenter,

nr 138, av herr *Braconier m. fl.*, om åtgärder för firandet av 150-årsminnet av 1809 års regeringsforms tillkomst,

nr 139, av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.*, om utredning och förslag i frågan om full sysselsättning och trygghet i anställningen,

nr 140, av herr *Dahlén m. fl.*, om utarbetande av en plan för olika lösningar av en ombyggnad av riksdagshuset,

nr 141, av herrar *Holmberg* och *Hagberg*, om övergång till helt statlig drift vid gruvor och därtill hörande anläggningar inom Västerbottens län,

nr 142, av herr *Kristenson* i Göteborg *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 29, med förslag till strål-skyddslag *m. m.*,

nr 143, av fröken *Elmén*, om antagande av ny ärvdabalk,

nr 144, av herr *Hæggbloom m. fl.*, om vissa ändringar i jordförvärvslagen samt om utredning rörande lagens upphävande,

nr 145, av herrar *Henning Nilsson* i Gävle och *Holmberg*, om Sveriges ra-

tificering av 1951 års internationella konvention angående likalönsprincipen,

nr 146, av herrar *Nilsson* i Göteborg och *Andreasson*, om utvidgning av arbetarskyddslagens tillämpningsområde, nr 147, av fröken *Bergegren m. fl.*, angående viss ändring av 105 § lagen om allmän sjukförsäkring,

nr 148, av fröken *Wallerius m. fl.*, angående viss ändring i lagen om ersättning till polisman,

nr 149, av herr *Henning Nilsson* i Gävle *m. fl.*, angående lagstiftning för säkrande av rätt till arbete, full sysselsättning och trygghet i anställningen, *m. m.*,

nr 150, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*, om vissa ändringar av flottningstagstiftningen,

nr 151, av herr *Ohlin m. fl.*, om utredning angående justitiekanslersämbetets arbetsuppgifter och organisation,

nr 152, av fru *Ewerlöf* och fröken *Wetterström*, angående upphävande av lagen om utfyllnad av vissa underhållsbidrag,

nr 153, av herrar *Nilsson* i Tvärålund och *Pettersson* i Dahl, om skyddsbestämmelser för omogna lingon,

nr 154, av herr *Wachtmeister*, om förbud mot plockning av vissa växtarter för avsalu,

nr 155, av fru *Sjövall* och herr *Kristenson* i Göteborg, om viss ändring av nuvarande tillämpning av sjukkassexatan,

nr 156, av herrar *Hæggbloom* och *Stiernstedt*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en ny husdjursbyrå i lantbruksstyrelsen,

nr 157, av herrar *Börjesson* och *Hæggbloom*, om ändring av grunderna för fördelningen av hushållningssällskapens omkostnadsanslag,

nr 158, av herr *Ahlsten m. fl.*, om viss ändring i villkoren för lånegaranti för jordbrukets inre rationalisering,

nr 159, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Olofson*, angående utredning av frågan om rådgivningsverksamheten för fruktodlingen,

nr 160, av herr *Eriksson* i Bäckmora, om utvidgad väderlekstjänst till förmån för jordbruket,

nr 161, av herr *Wahrendorff*, om viss ändring i villkoren för lånegaranti och statsbidrag för täckdikning,

nr 162, av herr *Ahlsten m. fl.*, angående stöd åt fårskötseln på Gotland och Öland,

nr 163, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, om vidgad möjlighet för trädgårdsföretagare att erhålla lånegaranti för rationalisering,

nr 164, av herrar *Björkänge* och *Eriksson* i Bäckmora, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid statens växtskyddsanstalt,

nr 165, av herr *Wahrendorff m. fl.*, om ökat anslag till bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter,

nr 166, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om framläggande av förslag angående grunderna för beräkning av statsanslagen till växtförädlingsanstalterna *m. m.*,

nr 167, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*, om framläggande av förslag angående statsunderstödet till växtförädlingsverksamheten vid institutionen Balsgård,

nr 168, av herr *Jansson* i Benestad *m. fl.*, om inrättande av en virologisk avdelning vid statens veterinärmedicinska anstalt,

nr 169, av herr *Wahrendorff*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar,

nr 170, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om bättre tillgodoseende av fiskerinäringens kreditbehov,

nr 171, av herr *Hedin m. fl.*, om bättre tillgodoseende av fiskerinäringens kreditbehov,

nr 172, av herrar *Widén* och *von Seth*, om ökat statsbidrag till Samfundet för hembygdsvård,

nr 173, av fru *Ewerlöf* och fröken *Wetterström*, om uppflyttning i högre

lönegrad av rektorstjänsten vid lant-hushållningsseminariet i Rimforsa,

nr 174, av herr *Thapper m. fl.*, om uttagande av särskilda avgifter vid exploatering av grus- och stentäkter,

nr 175, av fröken *Elmén m. fl.*, om utredning rörande prostitutionsproblemet,

nr 176, av herrar *Bengtsson* i Varberg och *Bengtsson* i Halmstad, om minskning av kostnaderna för det statliga trycket genom tryckeribeställningars spridning till landsortstryckerier,

nr 177, av herr *Anderson* i Sundsvall, om ett förenklat förfarande vid permutation av donationsvillkoren för s. k. frisängsfonder vid vissa sjukvårdsinrättningar,

nr 178, av herr *Nyhage*, angående befolkningsfrågan,

nr 179, av fröken *Wetterström*, angående normgivande bestämmelser om nytryckning av lagar och förordningar, som blivit föremål för väsentliga eller upprepade ändringar,

nr 180, av herr *Carbell*, om en allsidig utredning beträffande den svenska reklamens omfång och kostnader, *m. m.*,

nr 181, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*, om upphävande av den s. k. kvoteringen vid sjukhusbyggen,

nr 182, av herr *Staxäng m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående överfältveterinärens lönegradsplacering *m. m.*,

nr 183, av fru *Lindskog m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till kostnader för överflyttning av arbetskraft,

nr 184, av herr *Rydén m. fl.*, om höjning av räntan å statens bosättningslån,

nr 185, av herr *Carlsson* i Bakeröd *m. fl.*, angående avvecklingen av de generella subventionerna till bostadsproduktionen,

nr 186, av herr *Nelander m. fl.*, om ändrade bestämmelser angående ferieresor för barn och husmödrar,

nr 187, av herr *Nelander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning

om anslag till ombyggnads- och reparationskostnader vid Kuröns vårdanstalt m. m.,

nr 188, av herr *Mellqvist* och fru *Lindskog*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående ombyggnad av gamla landsstatshuset i Falun,

nr 189, av herr *Eriksson* i Bäckmora m. fl., om höjning av statsbidraget till underhåll av enskilda vägar m. m.,

nr 190, av herr *Wiklund* m. fl., om ökat anslag till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp,

nr 191, av herr *Magnusson* i Borås m. fl., om utbyggnad av televisionsnätet i Boråsområdet och Trollhätte-Vänersborgsområdet,

nr 192, av herr *Lundqvist* m. fl., angående omorganisation av statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström m. m.,

nr 193, av herrar *Christenson* i Malmö och *Olofson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till anskaffning av viss materiel vid tullverket,

nr 194, av herr *Stenberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående statsgaranti för lån till hantverks- och småindustriföretag,

nr 195, av herr *Gerhard Nilsson* i Gävle m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående statsgaranti för lån till hantverks- och småindustriföretag,

nr 196, av herr *Gerhard Nilsson* i Gävle m. fl., angående främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare,

nr 197, av herrar *Sundelin* och *Asp*, om disposition av medel på beredskapsstat till byggande av allmänna samlingslokaler å vissa orter,

nr 198, av herr *Johansson* i Stockholm, om ökat anslag till avsättning till fonden för idrottens främjande,

nr 199, av herr *Anderson* i Sundsvall m. fl., om besparingar å vissa anslag under elfte huvudtiteln,

nr 200, av herr *Rylander* m. fl., angående uppflyttning i högre lönegrad

av en tjänst såsom förste taxeringsinspektör vid överståthållarämbetets skatteavdelning,

nr 201, av herrar *Nihlfors* och *Nelander*, angående omorganisation av befattningen som föreståndare för musikhistoriska museet,

nr 202, av fröken *Wallerius* m. fl., om anslag till Göteborgs musikkonservatorium,

nr 203, av herrar *Widén* och *Nilsson* i Göingegården, om inrättande av en professur i virologi vid universitetet i Uppsala,

nr 204, av herr *Bengtsson* i Göteborg m. fl., om inrättande av en professur i sociologi vid universitetet i Göteborg m. m.,

nr 205, av herr *Jansson* i Kalix m. fl., om inrättande av professurer i vägbyggnad vid tekniska högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska högskola,

nr 206, av herr *Adamsson* m. fl., om utökning av arkitektutbildningen vid Chalmers tekniska högskola m. m.,

nr 207, av fröken *Karlsson* och fröken *Wetterström*, om beredande av möjlighet för lärare på skolans lågstadium att få sin utbildning förlagd till lärarhögskolan,

nr 208, av herr *Larsson* i Hedenäset m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet,

nr 209, av herr *Larsson* i Hedenäset m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till försökskostnadsbidrag vid folkskolor,

nr 210, av herr *Lassinantti* m. fl., om förstärkt stöd till ungdomens föreningsliv och fritidsverksamhet,

nr 211, av herr *Engkvist* m. fl., om ökade anslag till nykterhetsorganisationer samt till nykterhetsfrämjande verksamhet bland barn och ungdom,

nr 212, av herr *Allard* m. fl., om inrättande av en TV-sändare i Örebro,

nr 213, av herr *Rubbestad*, angående

en begränsning av antalet nya upplagor av telefonkatalogerna,

nr 214, av herr *Ståhl*, angående viss modifiering av investeringar för ljudradioanläggningar, m. m.,

nr 215, av herr *Allard*, om ersättning av statsmedel till poliskonstapeln Arne Gustav Borgström i Örebro för uteblivet skadestånd,

nr 216, av herrar *Svensson* i Kungälv och *Alemyr*, om rätt för viss lärarpersonal vid statsunderstödda folkbildningsorganisationer att i fråga om löneklassuppflyttning och pension tillgodoräkna statlig tjänstgöring,

nr 217, av herr *Sundström m. fl.*, angående utredning av frågan om korrespondensrealskolornas villkor och arbetsförhållanden,

nr 218, av herrar *Johansson* i Stockholm och *Hagberg*, angående ytterligare järnvägsanläggningar i Stockholms södra ytterområden,

nr 219, av herr *Löfgren m. fl.*, angående besparingar å vissa anslag under riksstatens sjätte huvudtitel,

nr 220, av herrar *Olofson* och *Nilsson* i Lönsboda, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till undersökning om ämbetsbyggnad i Märsta,

nr 221, av herr *Nyhage* och fröken

Karlsson, om nedsättning av elevantalet i små- och folkskolans klasser,

nr 222, av herr *Senander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ferieresor för barn,

nr 223, av herr *Löfroth m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till utrikesförvaltningen, m. m.,

nr 224, av herr *Christenson* i Malmö, angående översyn och utredning av utrikesförvaltningens organisation,

nr 225, av herr *Wachtmeister*, om förhöjt anslag till lottaorganisationen,

nr 226, av herr *Wachtmeister*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, och

nr 227, av herr *Wachtmeister*, om förhöjning av från Vadstena krigsmanshuskassa utgående understöd.

Dessa motioner bordlades.

§ 7

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 10.15.

In fidem

Gunnar Britth

Lördagen den 25 januari

Kl. 12.00

§ 1

Vid nu skedd föredragning av Kungl. Maj:ts å bordet vilande proposition, nr 32, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 98 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623), m. m. hänvisades propositionen, såvitt angick förslaget till lag angående tillägg till lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, till behandling av lagutskott och i övrigt till bevillningsutskottet.

Vidare föredrogs och remitterades till behandling av lagutskott propositionen nr 35, med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 maj 1944 (nr 219) om djurskydd.

§ 2

Föredrogs var för sig följande å kammarens bord liggande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionen nr 128, av herr *Hagberg m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna: nr 129, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*,

nr 130, av herrar *Magnusson* i Tumhult och *Lothigius*,

nr 131 och 132, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*,

nr 133, av fröken *Wallerius m. fl.*,

nr 134, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*,

nr 135, av herr *Wachtmeister*,

nr 136, av herr *Rydén m. fl.*, samt

nr 137, av herrar *Eriksson* i Bäckmora och *Jönsson* i Jämtlands Sikås;

till bankoutskottet motionerna:

nr 138, av herr *Braconier m. fl.*,

nr 139, av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.*,

nr 140, av herr *Dahlén m. fl.*, och nr 141, av herrar *Holmberg* och *Hagberg*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 142, av herr *Kristenson* i Göteborg *m. fl.*,

nr 143, av fröken *Elmén*,

nr 144, av herr *Hæggbloom m. fl.*,

nr 145, av herrar *Henning Nilsson* i Gävle och *Holmberg*,

nr 146, av herrar *Nilsson* i Göteborg och *Andreasson*,

nr 147, av fröken *Bergegren m. fl.*,

nr 148, av fröken *Wallerius m. fl.*,

nr 149, av herr *Henning Nilsson* i Gävle *m. fl.*,

nr 150, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*,

nr 151, av herr *Ohlin m. fl.*,

nr 152, av fru *Ewerlöf* och fröken *Wetterström*,

nr 153, av herrar *Nilsson* i Tvärålund och *Pettersson* i Dahl,

nr 154, av herr *Wachtmeister*, samt

nr 155, av fru *Sjövall* och herr *Kristenson* i Göteborg;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 156, av herrar *Hæggbloom* och *Stiernstedt*,

nr 157, av herrar *Börjesson* och *Hæggbloom*,

nr 158, av herr *Ahlsten m. fl.*, samt

nr 159, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Olofson*;

till statsutskottet motionen nr 160, av herr *Eriksson* i Bäckmora;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 161, av herr *Wahrendorff*,

nr 162, av herr *Ahlsten m. fl.*,

nr 163, av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*,

nr 164, av herrar *Björkänge* och *Eriksson* i Bäckmora,

nr 165, av herr *Wahrendorff m. fl.*,

nr 166, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*,

nr 167, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*,

nr 168, av herr *Jansson* i Benestad *m. fl.*,

nr 169, av herr *Wahrendorff*,

nr 170, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*,

nr 171, av herr *Hedin m. fl.*,

nr 172, av herrar *Widén* och *von Seth*, samt

nr 173, av fru *Ewerlöf* och fröken *Wetterström*;

till behandling av lagutskott motionen nr 174, av herr *Thapper m. fl.*;

till allmänna beredningsutskottet motionerna:

nr 175, av fröken *Elmén m. fl.*,

nr 176, av herrar *Bengtsson* i Varberg och *Bengtsson* i Halmstad, samt

nr 177, av herr *Anderson* i Sundsvall;

till statsutskottet motionen nr 178, av herr *Nyhage*;

till allmänna beredningsutskottet motionerna:

nr 179, av fröken *Wetterström*, och

nr 180, av herr *Carbell*;

till behandling av lagutskott motionen nr 181, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 182, av herr *Staxång m. fl.*,

nr 183, av fru *Lindskog m. fl.*,

nr 184, av herr *Rydén m. fl.*,

nr 185, av herr *Carlsson* i Bakeröd *m. fl.*,

nr 186 och 187, av herr *Nelander m. fl.*,

nr 188, av herr *Mellqvist* och fru *Lindskog*,

nr 189, av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*,

nr 190, av herr *Wiklund m. fl.*, och

nr 191, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 192, av herr *Lundqvist m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 193, av herrar *Christenson* i Malmö och *Olofson*,

nr 194, av herr *Stenberg m. fl.*,

nr 195 och 196, av herr *Gerhard Nilsson* i Gävle *m. fl.*,

nr 197, av herrar *Sundelin* och *Asp*,

nr 198, av herr *Johansson* i Stockholm,

nr 199, av herr *Anderson* i Sundsvall *m. fl.*,

nr 200, av herr *Rylander m. fl.*,

nr 201, av herrar *Nihlfors* och *Nelander*,

nr 202, av fröken *Wallerius m. fl.*,

nr 203, av herrar *Widén* och *Nilsson* i Göingegården,

nr 204, av herr *Bengtsson* i Göteborg *m. fl.*,

nr 205, av herr *Jansson* i Kalix *m. fl.*;

nr 206, av herr *Adamsson m. fl.*,

nr 207, av fröken *Karlsson* och fröken *Wetterström*,

nr 208 och 209, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*,

nr 210, av herr *Lassinantti m. fl.*,

nr 211, av herr *Engkvist m. fl.*,

nr 212, av herr *Allard m. fl.*,

nr 213, av herr *Rubbestad*,

nr 214, av herr *Ståhl*,

nr 215, av herr *Allard*,

nr 216, av herrar *Svensson* i Kungälv och *Alemyr*,

nr 217, av herr *Sundström m. fl.*,

nr 218, av herrar *Johansson* i Stockholm och *Hagberg*,

nr 219, av herr *Löfgren m. fl.*,

nr 220, av herrar *Olofson* och *Nilsson* i Lönsboda,

nr 221, av herr *Nyhage* och fröken *Karlsson*,

nr 222, av herr *Senander m. fl.*,

nr 223, av herr *Löfroth m. fl.*,

nr 224, av herr *Christenson* i Malmö, och

nr 225—227, av herr *Wachtmeister*.

Anmäldes Kungl. Maj:ts till kammaren avlämnade proposition nr 39, an-

gående försäljning av vissa lektorsprebendefastigheter i Linköping.

Denna proposition bordlades.

§ 4

Tillkännagavs, att följande motioner under sammanträdet avlämnats till herr talmannen:

nr 228, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till lag med vissa bestämmelser om kommunalval för perioden 1959—1962 m. m.,

nr 229, av herrar *Henning Nilsson* i Gävle och *Karlsson* i Stuvsta, om utredning i syfte att bereda samtliga riksdagspartier möjlighet att delta i riksdagsutskottens arbete och beslut,

nr 230, av herr *Persson* i Svensköp, angående översyn av bestämmelserna om val av kyrkomötets lekmannaombud,

nr 231, av herr *Hedlund m. fl.*, angående ortsgupperingen inom skattesystemet,

nr 232, av herr *Hjalmarson m. fl.*, angående ortsgupperingen inom skattesystemet,

nr 233, av herr *Hjalmarson m. fl.*, angående ändring av lagen med särskilda bestämmelser om kommuns, landstingskommuns och annan samfällighets utdebitering av skatt för åren 1958—1965,

nr 234, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*, om ändrade beskattningsregler beträffande s. k. ofullständiga familjer,

nr 235, av herr *Larsson* i Stockholm, angående översyn av bestämmelserna om avdrag för nedsatt skatteförmåga vid existensminimum m. m.,

nr 236, av herr *Cassel m. fl.*, om vissa lindringar i motorfordons- och drivmedelsbeskattningen,

nr 237, av herr *Darlin m. fl.*, om utredning angående småföretagens och jordbrukets kapitalproblem,

nr 238, av herr *Brandt m. fl.*, angående den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i Öresundstrafiken,

nr 239, av herrar *Rubbestad* och *Börjesson*, om sänkning av skogsvårdsavgiften för år 1958,

nr 240, av herrar *Olofson* och *Carlsson* i Stockholm, angående nedbringande av kostnaderna för framställningen och distributionen av preliminärskatttabellerna,

nr 241, av herrar *Hedlund* och *Larsson* i Hedenäset, om skärpta straffbestämmelser för vissa våldsbrott,

nr 242, av fru *Sandström* och herr *Carlsson* i Stockholm, om utredning rörande lämpliga företagsformer för affärsmässig statlig och kommunal verksamhet,

nr 243, av herrar *Magnusson* i Borås och *Dickson*, om avskaffande av byggnadsregleringen,

nr 244, av herr *Hedin m. fl.* angående dispens från gällande bestämmelser om axel- och boggitryck på landets vägar,

nr 245, av fröken *Elmén m. fl.*, angående utredning av frågan om stöd åt ensamstående familjeförsörjare vid deras barns eller andra anhörigas sjukdom,

nr 246, av herr *Hedin*, om förbud mot roulettspel på restaurang,

nr 247, av herr *Setterberg m. fl.*, angående utredning för verkställande av omprövning av lagen mot illojal konkurrens,

nr 248, av herr *Magnusson* i Borås och fröken *Wetterström*, om viss ändring av förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor,

nr 249, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*, om höjning av avgifterna för registrering i bilregistret,

nr 250, av fröken *Elmén m. fl.*, om viss ändring av 10 § sjömanslagen,

nr 251, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om utredning rörande handhavandet av kommunal verksamhet,

nr 252, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess övare erlagd bensinskatt,

nr 253, av herr *Hansson* i Skegrie

m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti,

nr 254, av herr *Magnusson* i Tumhult *m. fl.*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag till lantbruksnämnderna och till bidrag till jordbrukets rationalisering,

nr 255, av herr *Hægglom*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysningsverksamhet och omkostnader för markkartering, *m. m.*,

nr 256, av herr *Hægglom*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till främjande av forskning på jordbrukets område, *m. m.*,

nr 257, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*, om utredning angående uppsättande av bärkraftiga och moderna arrendejordbruk på samhällsågd jord,

nr 258, av herrar *Löfroth* och *Antby*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bidrag till jordbrukets rationalisering,

nr 259, av herrar *Löfroth* och *Antby*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till kostnader för särskilda planeringsåtgärder,

nr 260, av herrar *Ahsten* och *Löfroth*, om en närmare redovisning under riksstatsens huvudtitlar av verksamhet, som medfört inkomst, vilken redovisas under vederbörande anslag,

nr 261, av herr *Senander m. fl.*, om åtgärder för säkerställande av ersättning i vissa fall åt ensamstående familjeförsörjare vid deras barns sjukdom,

nr 262, av herr *Carlsson* i Stockholm, om förstärkning av häradsrätternas och hovrätternas personalorganisation *m. m.*,

nr 263, av herr *Nelander m. fl.*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag under fjärde huvudtiteln,

nr 264, av herr *Henning Nilsson* i Gävle *m. fl.*, om inställande av repetitionsövningarna budgetåret 1958/59,

nr 265, av herr *Rimmerfors* och fröken *Olsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts

framställning om anslag till en statlig vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare,

nr 266, av herr *Senander m. fl.*, om ökat anslag till den halvöppna barnavården,

nr 267, av herr *Senander m. fl.*, om höjning av stipendierna för underlättande av husmoderssemester,

nr 268, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ferieresor för husmödrar,

nr 269, av fröken *Elmén m. fl.*, om utökning av hemvårdarinneverksamheten,

nr 270, av herr *Larsson* i Stockholm, om förbättring av lönevillkoren för s. k. arkivarbetare och musikerhjälptra,

nr 271, av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till viss omorganisation av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens vägbyrå *m. m.*,

nr 272, av herrar *Lothigius* och *Magnusson* i Borås, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till viss omorganisation av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens vägbyrå *m. m.*,

nr 273, av herr *Hedlund m. fl.*, om en successiv och planmässig ökning av vägbyggandet,

nr 274, av herrar *Östlund* och *Hedin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till statens bilinspektion *m. m.*,

nr 275, av fru *Sandström* och herr *Helén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ekonomisk information,

nr 276, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om försäljning till privatpersoner dels av aktier i AB Statens skogsindustrier, dels ock av statens stamaktier i LKAB,

nr 277, av herrar *Svensson* i Kroks-torp och *Hedin*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag under åttonde huvudtiteln,

nr 278, av herrar *Nihlfors* och *Arvidson*, om ett investeringsanslag till nybyggnad för Musikaliska akademien och musikhögskolan *m. m.*,

nr 279, av herr *Börjesson m. fl.*, angående upprättandet av en fältstation för terrestrisk ekologisk forskning på Öland,

nr 280, av herr *Brandt*, om inrättande av en särskild arkivchefsbefattning vid Svenska ortsnamnsarkivet,

nr 281, av fröken *Höjer* och herr *Nihlfors*, om inrättande av en professur i klinisk epidemiologi vid karolinska institutet,

nr 282, av herr *Munktell m. fl.*, om inrättande av en professur i kriminologi vid Stockholms högskola,

nr 283, av herr *Munktell m. fl.*, om anvisande av medel till en professur i kriminologi vid Stockholms högskola,

nr 284, av herr *Nihlfors*, om ändrad lönegradsplacering av en intendents-tjänst vid naturhistoriska riksmuseets paleobotaniska avdelning,

nr 285, av herr *Arvidson m. fl.*, om ersättning åt översättare för utlåning av deras verk genom bibliotek,

nr 286, av herr *Munktell m. fl.*, om lån åt Uppsala studentkår för uppförande och inredande av en studentmatsal,

nr 287, av herrarna *Carlsson* i Stockholm och *Löfgren*, om inrättande av en konsulenttjänst inom skolöverstyrelsen för trafikundervisningen,

nr 288, av fröken *Vinge*, om inrättande av en konsulenttjänst inom skolöverstyrelsen för skolmåltidsverksamheten,

nr 289, av herr *Johnsson* i Kastanjegården, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till anordnande av skolmåltider,

nr 290, av herr *Johnsson* i Kastanjegården, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn m. m.,

nr 291, av fröken *Olsson* och fru *Lewén-Eliasson*, om statsbidrag till stiftelsen Kristofferskolan,

nr 292, av fröken *Vinge*, om anslag till studiestipendier för lärarinnor på det husliga området,

nr 293, av herr *Nihlfors m. fl.*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:ts gjorda framställningar om anslag under tionde huvudtiteln,

nr 294, av herr *Hedin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till statens pris- och kartellnämnd samt statens handelslicensnämnd,

nr 295, av herr *Larsson* i Hedenäset m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till AB Atomenergi,

nr 296, av fröken *Höjer* och fröken *Liljedahl*, angående utökning av sjukvårdspersonalen vid sinnessjukhusen,

nr 297, av herrarna *Magnusson* i Borås och *Dickson*, om tillämpning av upphandlingskungörelsen å alla s. k. allmännyttiga bostadsföretag,

nr 298, av herr *Carlsson* i Stockholm, om förhöjt anslag till Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande,

nr 299, av herr *Stenberg*, om anslag till bidrag till företagarföreningar m. fl. för administrationskostnader,

nr 300, av herr *Löfgren m. fl.*, angående utredning om den fortsatta utbyggnaden av trådradionätet, m. m.,

nr 301, av herr *Löfgren m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till televisionsverksamhetens driftkostnader,

nr 302, av herr *Löfroth*, om årligt pensionsunderstöd till reparatören vid SJ A. Jakobssons efterlämnade maka,

nr 303, av herr *Henning Nilsson* i Gävle m. fl., angående vissa spörsmål i samband med nedläggandet av trafiksvaga järnvägslinjer,

nr 304, av herr *Holmberg m. fl.*, angående höjning av anslaget till Bidrag för säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar,

nr 305, av herr *Rimmerfors*, om statsbidrag till Riksförbundet mot tobaken för bestridande av kostnaderna för framställning av en svensk upplysningsfilm,

nr 306, av herrarna *Nilsson* i Lönsboda

och *Olofson*, om rätt för f. stationsmästaren *Aina Ohlsson* i Lönsboda att för pension tillgodoräkna hela den tid hon varit ordinarie poststationsföreståndare,

nr 307, av fröken *Wetterström*, angående viss omläggning av flyktingpolitiken, m. m.,

nr 308, av fru *Ewerlöf m. fl.*, angående ändrad löneställning för civilförsvarsöverläkartjänsten,

nr 309, av herr *Spångberg*, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag att inrätta ytterligare en amanuens tjänst i riksarkivet,

nr 310, av herr *Spångberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om höjning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning,

nr 311, av herrar *von Seth* och *Carlsson* i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag beträffande 1959 års investeringar på landsbygdens vägar,

nr 312, av herr *Nihlfors*, om nedsättning av anslaget till Ersättningar på grund av förbud mot bebyggelse inom vissa strandområden,

nr 313, av herr *Magnusson* i Borås och fröken *Wetterström*, angående utredning rörande statliga normerande författningar, som framtvinga en onödigt hög utgiftsnivå för kommunerna,

nr 314, av fru *Segerstedt-Wiberg*

m. fl., angående anslag till Förenta Nationernas barnfond (UNICEF),

nr 315, av herr *Lothigius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till statens bakteriologiska laboratorium,

nr 316, av herr *Carlsson* i Tibro *m. fl.*, angående utredningen om formerna för det statliga kreditstödet till hantverk och småindustri, m. m.,

nr 317, av herr *Johansson* i Kastanjegården, angående åtgärder till avhjälpan av vissa svårigheter för näringslivet i Blekinge län,

nr 318, av herr *Bengtsson* i Varberg och fröken *Sandell*, om utredning rörande hjälpbehovet hos vissa eftersatta grupper av medborgare, samt

nr 319, av herr *Larsson* i Hedenäset, angående utredning av frågan om avståndskostnadernas inverkan på levnads- och produktionskostnaderna i Norrland.

Dessa motioner bordlades.

§ 5

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 12.16.

In fidem
Gunnar Britth

Söndagen den 26 januari

Kl. 19.30

I anledning därav, att motionstiden denna dag utgick, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 39, angående försäljning av vissa lektorsprebendefastigheter i Linköping.

§ 2

Föredrogs var efter annan följande å kammarens bord vilande motioner; och remitterades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:
nr 228, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*,
nr 229, av herrar *Henning Nilsson* i Gävle och *Karlsson* i Stuvsta, samt
nr 230, av herr *Persson* i Svensköping;
till bevillningsutskottet motionerna:
nr 231, av herr *Hedlund m. fl.*,
nr 232 och 233, av herr *Hjalmarson m. fl.*,
nr 234, av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*,
nr 235, av herr *Larsson* i Stockholm, och
nr 236, av herr *Cassel m. fl.*;
till bankoutskottet motionen nr 237, av herr *Darlin m. fl.*;
till bevillningsutskottet motionerna:
nr 238, av herr *Brandt m. fl.*,
nr 239, av herrar *Rubbestad* och *Börjesson*, samt
nr 240, av herrar *Olofson* och *Carlsson* i Stockholm;
till behandling av lagutskott motionerna:

nr 241, av herrar *Hedlund* och *Larsson* i Hedenäset,
nr 242, av fru *Sandström* och herr *Carlsson* i Stockholm,
nr 243, av herrar *Magnusson* i Borås och *Dickson*,
nr 244, av herr *Hedin m. fl.*,
nr 245, av fröken *Elmén m. fl.*,
nr 246, av herr *Hedin*,
nr 247, av herr *Setterberg m. fl.*,
nr 248, av herr *Magnusson* i Borås och fröken *Wetterström*,
nr 249, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*,
nr 250, av fröken *Elmén m. fl.*, och
nr 251, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*;
till jordbruksutskottet motionerna:
nr 252 och 253, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*,
nr 254, av herr *Magnusson* i Tumhult *m. fl.*,
nr 255 och 256, av herr *Hæggbloom*,
nr 257, av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*, samt
nr 258 och 259 av herrar *Löfroth* och *Antby*;
till statsutskottet motionen nr 260, av herrar *Ahlsten* och *Löfroth*;
till behandling av lagutskott motionen nr 261, av herr *Senander m. fl.*;
till statsutskottet motionerna:
nr 262, av herr *Carlsson* i Stockholm,
nr 263, av herr *Nelander m. fl.*,
nr 264, av herr *Henning Nilsson* i Gävle *m. fl.*,
nr 265, av herr *Rimmerfors* och fröken *Olsson*,
nr 266 och 267, av herr *Senander m. fl.*,

nr 268, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*,
 nr 269, av fröken *Elmén m. fl.*,
 nr 270, av herr *Larsson* i Stockholm *m. fl.*,
 nr 271, av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*,
 nr 272, av herrar *Lothigius* och *Magnusson* i Borås,
 nr 273, av herr *Hedlund m. fl.*,
 nr 274, av herrar *Östlund* och *Hedin*,
 nr 275, av fru *Sandström* och herr *Helén*,
 nr 276, av herr *Hjalmarson m. fl.*,
 nr 277, av herrar *Svensson* i Kroks-
 torp och *Hedin*,
 nr 278, av herrar *Nihlfors* och *Arvid-
 son*,
 nr 279, av herr *Börjesson m. fl.*,
 nr 280, av herr *Brandt*,
 nr 281, av fröken *Höjer* och herr *Nihlfors*,
 nr 282 och 283, av herr *Munktell
 m. fl.*,
 nr 284, av herr *Nihlfors*,
 nr 285, av herr *Arvidson m. fl.*,
 nr 286, av herr *Munktell m. fl.*,
 nr 287, av herrar *Carlsson* i Stock-
 holm och *Löfgren*,
 nr 288, av fröken *Vinge*,
 nr 289, av herr *Johnsson* i Kastanje-
 gården,
 nr 290, av herr *Johnsson* i Kastanje-
 gården,
 nr 291, av fröken *Olsson* och fru *Le-
 wén-Eliasson*,
 nr 292, av fröken *Vinge*,
 nr 293, av herr *Nihlfors m. fl.*,
 nr 294, av herr *Hedin*,
 nr 295, av herr *Larsson* i Hedenäset
m. fl.,
 nr 296, av fröken *Höjer* och fröken
Liljedahl,
 nr 297, av herrar *Magnusson* i Borås
 och *Dickson*,
 nr 298, av herr *Carlsson* i Stockholm,
 nr 299, av herr *Stenberg*,
 nr 300 och 301, av herr *Löfgren m. fl.*,
 nr 302, av herr *Löfroth*,
 nr 303, av herr *Henning Nilsson* i
 Gävle *m. fl.*,

nr 304, av herr *Holmberg m. fl.*,
 nr 305, av herr *Rimmerfors*,
 nr 306, av herrar *Nilsson* i Lönsboda
 och *Olofson*,
 nr 307, av fröken *Wetterström*,
 nr 308, av fru *Ewerlöf m. fl.*,
 nr 309 och 310, av herr *Spångberg*,
 nr 311, av herrar *von Seth* och *Carls-
 son* i Stockholm,
 nr 312, av herr *Nihlfors*,
 nr 313, av herr *Magnusson* i Borås
 och fröken *Wetterström*,
 nr 314, av fru *Segerstedt-Wiberg m. fl.*,
 och
 nr 315, av herr *Lothigius m. fl.*;
 till bankoutskottet motionerna:
 nr 316, av herr *Carlsson* i Tibro *m. fl.*,
 och
 nr 317, av herr *Johnsson* i Kastanje-
 gården; samt
 till allmänna beredningsutskottet mo-
 tionerna:
 nr 318, av herr *Bengtsson* i Varberg
 och fröken *Sandell*, samt
 nr 319, av herr *Larsson* i Hedenäset.

§ 3

Anmäldes följande till herr talman-
 nen under sammanträdet avlämnade
 motioner, nämligen

nr 320, av herr *Dahlén*, i anledning
 av Kungl. Maj:ts proposition, nr 24,
 med förslag till lag med vissa bestä-
 melser om kommunalval för perioden
 1959—1962 m. m.,

nr 321, av herr *Cassel*, i anledning av
 Kungl. Maj:ts förslag om överföring till
 statsverket av ökad andel av insatserna
 vid totalisatorspel,

nr 322, av herr *Ohlin m. fl.*, angående
 vissa skattepolitiska frågor,

nr 323, av herr *Ohlin m. fl.*, angående
 viss reformering av avskrivningsregler-
 na i fråga om byggnad, som ingår i rö-
 relse,

nr 324, av herr *Kollberg m. fl.*, om
 sänkning av bolagsskatten,

nr 325, av herrar *Cassel* och *Darlin*,
 om sänkning av bolagsskatten,

nr 326, av herr *Eriksson* i Bäckmora
m. fl., om restitution av skatt på ben-
 sin, som användes vid drift av truckar

och traktorer i sågverksdriftens brädgårdar,

nr 327, av herrar *Hallén* och *Rubbestad*, angående tillstånd för Inomeuropeisk Mission att tills vidare tullfritt få införa vissa flyktingarbeten,

nr 328, av herrar *Nyhage* och *Mag-nusson* i Borås, angående omjustering av reglerna för fastighetstaxeringsvärdenas inverkan på beräkningen av stipendier vid vissa läroanstalter,

nr 329, av herr *Nestrup m. fl.*, om viss ändring av gällande ortsgruppering vid beskattningen,

nr 330, av herr *Håstad*, om avdragsrätt vid beskattningen av donationer till vetenskaplig undervisning och forskning,

nr 331, av herrar *Carlsson* i Bakeröd och *Johansson* i Torp, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av vissa kontoristjänster vid lantbruksnämnderna,

nr 332, av herr *Antby m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande statens avdikningsanslag,

nr 333, av herrar *Wahrendorff* och *Eriksson* i Bäckmora, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.,

nr 334, av herr *Wahrendorff*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond,

nr 335, av herr *Wahrendorff m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående avskrivning av stödlån till jordbrukare m. fl.,

nr 336, av herrar *Löfroth* och *Rydén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bidrag till kostnader vid ensittarförrättningar,

nr 337, av herr *Wahrendorff*, angående anvisande av anslag till täckdikning å Sunne försöksgård,

nr 338, av herr *Antby m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bidrag till penningpremier vid lantbruksmöten,

nr 339, av herr *Hjalmarson m. fl.*, angående vissa ändringar i bestämmelserna om allmänna barnbidrag m. m.,

nr 340, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om vissa åtgärder för begränsning av statens utgifter för den allmänna sjukförsäkringen,

nr 341, av herr *Antby m. fl.*, om upphävande av jordförvärvslagen;

nr 342, av herr *Björkänge*, om införande på försök av viss hastighetsgräns för motorfordon,

nr 343, av herr *Cassel m. fl.*, om införande av ett rättsinstitut innebärande enskild äganderätt till lägenheter,

nr 344, av herr *Håstad*, om utredning rörande domstolsmässig prövning av rättsfrågor inom förvaltningen genom utbyggnad av de administrativa domstolarna,

nr 345, av herr *Heckscher m. fl.*, om utredning angående den framtida socialpolitikens grundläggande målsättningar och organisation,

nr 346, av herr *Helén*, angående åtgärder i syfte att nedbringa olägenheterna av omdömeslös motorcykeltrafik i tätorterna,

nr 347, av herr *Björkänge*, angående ansvaret för att ur trafiksäkerhetssynpunkt godtagbar belysning kommer till stånd,

nr 348, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående avvägning mellan enskilt och allmänt intresse vid utlämnande av anmälningar ställda till JO, MO och JK,

nr 349, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående ändrade bestämmelser om rätt för målsägande att närvara vid åklagarens sakframställning,

nr 350, av herr *Eliasson* i Stockholm, om bättre skydd för den enskilde mot offentlighet av menliga uppgifter i personundersökning i brottmål,

nr 351, av herr *Eliasson* i Stockholm, om viss ändring av 23 kap. 7 § rättegångsbalken,

nr 352, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående utredning om en bättre koncentration av rättsvården på den mera samhällsfarliga kriminaliteten,

nr 353, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående förenklat förfarande vid föredragning inför domstol av skriftligt bevismaterial,

nr 354, av herr *Eliasson* i Stockholm, om viss utredning angående 107 § utsköningslagen,

nr 355, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående rättegångsbalkens bestämmelser om telefonavlyssning,

nr 356, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående beredande av möjlighet till lämpligare behandling av värnpliktiga, som av religiösa betänkligheter vägra att utföra vapenfri tjänst,

nr 357, av herr *Nihlfors*, angående beredande av möjlighet att i vissa fall försälja utmätt egendom efter anbuds-förfarande,

nr 358, av herrar *Gustafsson* i Kårby och *Larsson* i Hedenäset, angående hotellnäringsens kreditproblem,

nr 359, av herrar *Eriksson* i Bäckmora och *Larsson* i Hedenäset, angående småföretagsmhetens lokalfrågor,

nr 360, av herrar *Björkänge* och *Larsson* i Hedenäset, angående den framtida utformningen av närings- och bebyggelsestrukturen i landet,

nr 361, av herr *Ohlin m. fl.*, angående landsbygdens näringsliv och övriga vitala problem,

nr 362, av herr *Ohlin m. fl.*, om åtgärder för att främja sparande och kapitalbildning,

nr 363, av herrar *Larsson* i Hedenäset och *Wahrendorff*, angående jordbrukets behov av långfristiga krediter,

nr 364, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om vissa lättnader i beskattningen av fysiska personer,

nr 365, av herr *Nyhage* och fru *Lidman-Frostenson*, om överförande i enskild ägo av bostadshus, som innehavas av kommuner och kommunala bostadsföretag,

nr 366, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om åtgärder i syfte att begränsa de offentliga utgifterna och deras stegrings-tendens,

nr 367, av fröken *Elmén* och herr *Rylander*, om inrättande av vissa nya tjänster inom fångvården,

nr 368, av herr *Dickson* och fru *Lidman-Frostenson*, i anledning av vissa

av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag under femte huvudtiteln,

nr 369, av herr *Hedlund m. fl.*, om en allmän översyn av socialpolitiken,

nr 370, av herr *Hjalmarson m. fl.*, om ersättande av långivningen till flerfamiljshus och egna hem med ett kreditgarantisystem,

nr 371, av herr *Hansson* i Skegrie, om främjande av småhusbyggandet,

nr 372, av herr *Cassel m. fl.*, angående den koncessionerade inrikes lufttrafiken i Sverige,

nr 373, av herr *Magnusson* i Borås m. fl., angående televisionsverksamheten,

nr 374, av fru *Sandström* och herr *Löfroth*, om avveckling av vattenfallsstyrelsens rederirörelse,

nr 375, av herr *Larsson* i Hedenäset, om fastställande av en ram för investeringarna inom stockholmsregionen,

nr 376, av herrar *Larsson* i Hedenäset och *Pettersson* i Dahl, angående den framtida järnvägsdriften,

nr 377, av herr *Heckscher m. fl.*, om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten,

nr 378, av herr *Dickson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande bidrag till anordnande av skolmåltider,

nr 379, av fröken *Wetterström* och herr *Svenungsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av folkskolor m. m.,

nr 380, av herrar *Magnusson* i Borås och *Svenungsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet,

nr 381, av herrar *Nyhage* och *Dickson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek,

nr 382, av herr *Dahlén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till atomenergiverksamhet inom AB Atomenergi,

nr 383, av herr *Hansson* i Skegrie m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till bidrag till fö-

retagareföreningar m. fl. samt till täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m.,

nr 384, av herr *Hansson* i Skegrie m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ett investeringsanslag till fonden för lån till företagareföreningar m. fl.,

nr 385, av herr *Larsson* i Hedenäset m. fl., angående omarbetning av gällande bestämmelser beträffande tjänste- och familjepensionsförmåner för tjänstemän, som avgått ur statens tjänst,

nr 386, av herr *Ohlin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till byggande av länsvägar samt till vissa vägbyggnadsarbeten,

nr 387, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående införande av särskilda lönebestämmelser för polispersonalen i Stockholm,

nr 388, av herr *Rubbestad*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till Allmänna barnbidrag,

nr 389, av herrar *Persson* i Svensköpp och *Gustafsson* i Skellefteå, om ändrade grunder för statsbidraget till kommunerna i anledning av den senaste ortsavdragsreformen,

nr 390, av fröken *Höjer*, om höjning av medelsanvisningen till inventarieanskaffning vid statens sinnessjukhus,

nr 391, av herr *Hedlund m. fl.*, angående tillsättande av en besparingskommission med uppgift att göra en översyn av riksstatens utgiftsposter,

nr 392, av fru *Lewén-Eliasson*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om Lån till anordnande av kollektiva tvätterier,

nr 393, av herr *Boija m. fl.*, om inrättande av en väg- och vattenbygg-

nadsteknisk linje vid ett av de tekniska läroverken,

nr 394, av herrar *Löfroth* och *Gustafsson* i Skellefteå, angående besparingar genom omorganisation och rationalisering i fråga om den indirekta beskattningens administration,

nr 395, av herrar *Nihlfors* och *Svennungsson*, om förhöjt investeringsanslag till Statens lånefond för universitetsstudier,

nr 396, av herrar *Löfroth* och *Rydén*, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag under femte huvudtiteln,

nr 397, av herr *Helén* och fröken *Vinge*, angående gymnasiernas lokalisering, m. m.,

nr 398, av fru *Löfqvist*, om rätt för vägarbetaren H. S. Svensson att för erhållande av pension tillgodoräkna viss tjänstgöring,

nr 399, av fru *Sandström* och herr *Wedén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Djurgårdsnämnden, m. m.,

nr 400, av herr *Eliasson* i Stockholm, angående rätt för ledamot av kammarrätten att med tjänsten förena uppdrag i underordnad skatteinstans, och

nr 401, av herr *Ståhl m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel.

Dessa motioner bordlades.

§ 4

Justerades protokollsutdrag.

Kammarrens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 19.40.

In fidem
Gunnar Britth

Onsdagen den 29 januari

Kl. 14.00

§ 1

Justerades protokollen för den 21 och den 22 innevarande januari.

§ 2

Svar på fråga ang. skärpt kontroll över saluförandet av stilettnivar

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för handelsdepartementet, herr statsrådet LANGE, som yttrade:

Herr talman! Fru Torbrink har frågat, om jag har för avsikt att skärpa kontrollen över saluförandet av de farliga stilettnivarna.

Till svar vill jag meddela följande.

En stilet av det slag, fru Torbrink torde avse, är ett stickvapen, som kan hållas dolt i handen och vars skarpa och spetsiga klinga — normalt infälld i skaftet — kan genom en omärklig fingerrörelse fås att springa ut för att riktas mot en eventuell antagonist. Svåra olyckor kan lätt inträffa vid hanteringen av detta vapen, som tyvärr synes ha fått en viss spridning bland barn och ungdom.

Stiletten tjänar enligt min mening inte något nyttigt ändamål. Min bestämda uppfattning är vidare att det är i hög grad klandervärt att försälja dessa vapen till minderåriga. Någon kontroll över saluförandet av stiletter är för närvarande inte för handen, men jag vill gärna hålla med fru Torbrink om att tanken på att införa en sådan ligger nära till hands. Från de ansvariga myndigheternas sida — exempelvis på ungdomsvårdens område — har emellertid mig veterligt inte hittills gjorts någon

framställning eller framlagts något material, som visar, att en så långt gående åtgärd som ett statligt ingripande mot handeln är av nöden. Jag vill gärna hoppas, att det skall visa sig möjligt att genom upplysning och propaganda bland föräldrar och målsmän samt inom affärslivet stävja det missförhållande, som förekomsten av stiletter hos barn och ungdom innebär. Det kan framhållas, att berörda riksorganisationer inom handeln — Cykel- och Sporthandlarförbundet samt Järnhandlarförbundet — offentligt uttalat sitt ogillande av saluförandet av stiletter och att vissa lokala branschföreningar i cirkulär uppmanat sina medlemmar att upphöra därmed.

Härefter anförde:

Fru TORBRINK (s):

Herr talman! Jag vill tacka chefen för handelsdepartementet för svaret, och jag vill särskilt tacka för att han har givit mig ett moraliskt stöd i denna fråga.

Det beror inte på klåfingrighet att jag velat ta upp denna sak, som har oroat de människor som sysslar med ungdomsvård och har konfronterats med denna fråga inte bara i vårt land, utan också i andra länder. Jag har här ett klipp ur tidningen Times, av vilket framgår att man vid en rättegång har uttalat sitt ogillande av att stiletter får säljas och att juryn ansåg att statsmakterna borde uppmärksamma problemet.

Detta var i England, men vi har samma problem här. Vi behöver bara öppna en tidning för att se, att vår ungdom hittar på än det ena och än det andra, men vi tar ofta inte i be-

Svar på fråga ang. skärpt kontroll över saluförandet av stilettknivar

traktande att varudiskarna i sportaffärer och varuhus snart sagt är övervämmade av alla sorters farliga leksaker och redskap. Eftersom ungdomarna inte har så ont om pengar köper de dessa saker för att bli »tuffa» och anses som »riktiga killar». En olycka kan lätt ske — det behöver inte vara elakt uppsåt, utan den kan inträffa under lek — och man kan göra medmänniskor mycket illa.

Det är, för övrigt inte bara barn och ungdomar som använder dessa knivar. Vi läste för en tid sedan i tidningarna om en chaufför som hade nattpass och som blev så illa störd av en del ungdomar när han skulle sova ut på dagen, att han med en stillett anföll en pojke och skadade honom.

Jag och många med mig förstår inte att det skall vara nödvändigt att föra in de här redskapen till vårt land. De fyller inte något vettigt ändamål. Med en stillett kan man inte skära eller tälja i trä, man kan inte använda den för slöjd eller hobbyverksamhet, utan det är ett rent stickverktyg. Det har nu också kommit en annan variant, som kallas fiskdödare, en sorts kastkniv. Det finns flera andra sådana saker som borde plockas bort i denna rikhaltiga flora. Vi förstår inte varför vi skall betungas med detta samtidigt som samhället strävar att hjälpa ungdomen så att den inte kommer in på vägar som tangerar brottsligheten.

Jag är tacksam för att handelsministern har uppmärksammat detta problem. Han säger att han delar min åsikt, men jag vill be handelsministern sträcka sig längre och överväga ett förbud mot försäljning av dessa redskap.

Handelsministern säger, att ingen barnavårdande eller ungdomsvårdande myndighet har påpekat några olägenheter i detta avseende, men det har faktiskt skett. Stockholms barnavårdsnämnd har gjort en framstöt i detta ärende, och en del grossister har skrivit till Sveriges köpmannaförbund och

företag inom järn- och sporthandeln och bett dem att inte sälja dessa redskap. Det rådet har följts, och många affärer vägrar att sälja till barn och ungdom, men det finns andra affärer som inte är med i branschorganisationerna, och de får ju så mycket större marknad. Åtgärderna når alltså inte alla. Dessutom finns det efterkravsaffärer, som gärna vänder sig till ungdomen när de försöker bli av med sina varor, och de säljer också sådana här saker. Det är alltså ingen svårighet för ungdomen att få tag i dessa saker.

Handelsministern talar om att man skulle försöka göra föräldrar och målsmän uppmärksamma på saken och på så sätt hindra försäljningen till framför allt minderåriga, men det är inte så lätt för en affärsman att avgöra om en pojke har fått tillstånd att köpa en stilettniv. Affärsmannen kanske frågar: »Har du fått lov av dina föräldrar?» »Javisst», säger pojken, och så får han lov att köpa, eftersom det är en vara som saluföres och på vilken det inte finns några restriktioner.

Det är några små enkla reflexioner som jag har gjort. Jag vill försäkra handelsministern, att denna fråga ute hos vårt folk inte anses vara en liten bagatell. Det är en sak bland alla andra, som gör att människorna börjar fundera över om vi inte är litet för släpvhänta med att sätta dessa redskap i händerna på vår ungdom, vilka många gånger kan bli till deras fördärv. Det är med anledning av detta som jag skulle önska att det blir ett direkt försäljningsförbud och även ett importförbud. Dessa saker av olika slag kommer nästan undantagslöst från Tyskland — det finns en hel provkarta på olika farliga »leksaker».

Med detta vill jag, herr talman, ännu en gång tacka för svaret, och jag hoppas att handelsministern har sin uppmärksamhet riktad på detta problem, som inte är så litet som det kan synas vid första påseendet.

Svar på fråga ang. verksamheten vid fångvårdens ungdomsanstalt i Roxtuna

Chefen för handelsdepartementet, herr statsrådet LANGE:

Herr talman! Även om jag inte är någon vän av kontroll och regleringar, ställer jag mig i princip inte främmande till att lagstiftningsåtgärder på detta område, i det syfte som fru Torbrink önskar, skulle kunna erfordras i framtiden, men jag tror inte att man kan komma ifrån frågan så enkelt som med att hänvisa till möjligheten av ett import- och försäljningsförbud. Där erfordras i så fall en apparat för kontroll. Jag tror därför att hela detta spörsmål är värt att närmare överväga, innan man tar bestämd ställning till behovet av ytterligare åtgärder.

Fru TORBRINK (s):

Herr talman! Jag förstår att det kan vara besvärligt, men när det gäller arbetsredskap och dylikt finns väl för närvarande inom arbetarskyddsstyrelsen ett organ som har till uppgift att granska de olika redskapen. Skulle man inte kunna tänka sig att man kunde få ett liknande organ för granskning av alla de mer eller mindre konstiga lek-saker, som för närvarande importeras och saluföres?

Överläggningen var härmed slutad.

§ 3

Svar på fråga ang. verksamheten vid fångvårdens ungdomsanstalt i Roxtuna

Chefen för justitiedepartementet, herr statsrådet LINDELL, erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Herr Fröding har frågat mig, om verksamheten på fångvårdens ungdomsanstalt i Roxtuna numera bedrivits under så lång tid, att jag anser mig kunna delgiva min uppfattning om vårdresultatet. Bl. a. önskar herr Fröding besked, huruvida den hittillsvarande återfalls- och rymningsfrekvensen varit påfallande lägre än för övriga ungdomsanstalter.

Roxtunaaanstalten togs i bruk i början

av år 1955, alltså för tre år sedan. Den är avsedd för behandling av de svårast belastade och mest svårbehandlade ungdomsbrottslingarna i åldern 18—21 år. Jag behöver inte erinra kammarens ledamöter om de svårigheter som förelagat vid startandet av anstaltens verksamhet. Svårigheterna har särskilt hänfört sig till personalrekryteringen, som hämmats bl. a. genom bristen på personalbostäder. Sedan riksdagen beviljat erforderliga medel, är ytterligare personalbostäder nu under uppförande vid anstalten. Chefsfrågan vid anstalten är för närvarande provisoriskt löst. En särskild sakkunnig, förste vice talmanen Skoglund, har tillkallats för att utreda hur anstaltens ledning i medicinskt och administrativt hänseende bör ordnas.

Det är självfallet att verksamheten vid anstalten under de förhållanden som rätt inte kunnat i allo drivas på det sätt som avsetts, och även om anstalten fått arbeta i sin slutliga utformning under tre år, skulle detta ha varit en alltför kort tid för bedömning av vårdresultatet. Det bör även framhållas, att en sådan bedömning inte, såsom herr Fröding tycks förutsätta, kan ske genom en enkel jämförelse med utfallet av behandlingen på andra ungdomsanstalter, eftersom det är ett klientel av speciellt slag som omhändertages på Roxtuna. För att man skall få ett säkert underlag för bedömningen kräves en ingående undersökning, och jag anser inte att tiden är mogen för att göra en sådan undersökning.

Vidare anförde

Herr FRÖDING (h):

Herr talman! Jag ber att få tacka justitieministern för hans svar.

Som av min frågas formulering väl framgår hade jag kanske räknat med ett svar av innebörd att det ännu vore för tidigt att uttala något definitivt omdöme om roxtunaverksamheten.

Svar på fråga ang. tillämpningen av föreskrifterna om kyrkas upplåtande för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans

Jag hör, herr talman, ingalunda till de många Roxtuna-ätarna. Jag har vid två tillfällen besökt anstalten, dels med första lagutskottet ganska snart efter det att anstalten tagits i bruk och dels hösten 1956 med min häradsnämnd. Efter dessa besök har jag haft anledning att i olika sammanhang mer eller mindre offentligt göra vissa uttalanden om anstalten. Jag har därvid bland annat sagt att varken jag eller mina medbesökare funnit talet om överdriven lyx vara på något sätt motiverat. Däremot har jag framhållit att kostnaderna per intern på en anstalt av Roxtunas typ givetvis blir mycket höga. Anstalten bygger ju på den lilla gruppens idé. Det är endast ett fåtal interner med vårdare inrymda i varje paviljong, och meningen är att de såvitt möjligt skall bilda en sluten grupp.

Beträffande kostnaden har jag uttalat, att om Roxtuna-vården skulle kunna påvisa gynnsamma återfallsiffror, fick man också acceptera den höga kostnaden per intern. Vid vårt senaste besök på anstalten, hösten 1956, fick vi av anstaltsledningen den glädjande upplysningen, att såvitt då kunde bedömas tycktes antalet återfall beträffande de från Roxtuna utskrivna vara avsevärt lägre än det vid vissa andra ungdomsanstalter.

Huvudmotivet för min fråga till statsrådet var, huruvida denna gynnsamma tendens fortsatt. Herr statsrådet har tyvärr inte ansett sig kunna gå in på ett svar i det avseendet.

Jag vill slutligen uttala den förhoppningen, att förste vice talmannen Skoglund's enmansutredning snarast skall resultera i bästa möjliga organisation för Roxtuna-anstalten och att anstaltens fortsatta verksamhet skall visa en glädjande låg återfallsprocent. Då — men också endast då — bör man nämligen enligt min uppfattning vid det fortsatta planerandet av ungdomsanstalter inom

fångvården ta Roxtuna-idén som förebild.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 4**Svar på fråga ang. tillämpningen av föreskrifterna om kyrkas upplåtande för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans**

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för justitiedepartementet, herr statsrådet LINDELL, som yttrade:

Herr talman! Herr Gustafsson i Borås har frågat mig, om jag anser att de föreskrifter som nu gäller för kyrkas upplåtande för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans är till fyllest eller, om så icke är förhållandet, jag då vill medverka till att sådana tillämpningsföreskrifter utfärdas, som i görligaste mån utesluter sådana fall som det vilket på sista tiden inträffat i Solna.

Till svar på dessa frågor vill jag anföra följande.

I jordfästningslagen stadgas att kyrkorum som invigts för svenska kyrkans gudstjänst får upplåtas för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans, om det föreligger särskilda skäl. Detta stadgande har, fränsett formella jämkningar, haft samma innebörd sedan år 1926. Dess lydelse behandlades ingående år 1957 vid tillkomsten av den nya jordfästningslagen. Därvid övervägdes om man i lagtexten borde sätta in några exempel på vad som skulle menas med särskilda skäl. I det utredningsförslag, som låg till grund för den nya lagen, hade nämligen en sådan komplettering av lagtexten förordats. Förslaget innehöll att det skulle såsom exempel i lagen angivas otjänliga väderleksförhållanden och avsaknaden av annan för jordfästningen lämplig lokal i närheten av begravningsplatsen. De sakkunniga som biträtt vid utredningen hade vis-

Svar på fråga ang. tillämpningen av föreskrifterna om kyrkas upplåtande för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans

serligen varit eniga om att kyrka borde få upplåtas i dylika och även i andra fall, men man hade inte varit ense om det lämpliga i att omarbete lagbestämmelsen på detta sätt.

Vid utarbetandet av propositionen ansåg min företrädare på justitieministerposten att det var lämpligare att bibehålla den mera allmänt hållna formuleringen samtidigt som han, i anslutning till ett tidigare riksdagsuttalande, starkt betonade att stadgandet skulle tillämpas i en generös anda. Riksdagen anslöt sig till denna uppfattning; första lagutskottet anförde sålunda att de skiftande förhållanden, som bör föranleda att kyrka ställes till förfogande, endast ofullständigt kan komma till uttryck vid en exemplifiering och att därför en allmän formulering är att föredraga. Även kyrkomötet biträdde den ståndpunkt som intagits i propositionen. Man har alltså så sent som förra året nog övervägt denna fråga och inte ansett en exemplifiering i själva lagtexten lämplig.

Det är självfallet inte möjligt för mig att här ingå på ett bedömande av det speciella fall som åsyftas i herr Gustafssons fråga. Jag vill här endast understrika de allmänna grunder som bör gälla, nämligen att den pastor, som har att pröva frågan om kyrkoupplåtelsen, i överensstämmelse med lagens anda bör taga all rimlig hänsyn till de efterlevandes önskemål och de särskilda omständigheter som de har att andraga. Otillbörliga och stötande stridigheter kring formerna och platser för en avliden människas jordfästning bör inte få äga rum. Jag vill även framhålla att kyrkolagsutskottet vid fjolårets kyrkomöte uttalade, att det ifrågavarande lagstadgandets restriktiva karaktär — alltså kravet på »särskilda skäl» — inte utesluter en generositet, då verkliga skäl föreligger för kyrkorummets upplåtande. Det ligger — sade utskottet — i linje med kyrkans eget budskap att

bevisa en sådan generositet, och den bör vara en självklar sak.

Härpå anförde

Herr GUSTAFSSON i Borås (fp):

Herr talman! Först vill jag på övligt sätt tacka herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet för svaret på min fråga.

Jag kan försäkra både statsrådet och kammaren, att det inte varit med någon särskild glädje jag framställt frågan. Som bekännande kristen känner jag förödmjukelse över att behöva fråga som jag gjort. Jag tycker att vi borde ha kommit så pass långt i förståelse och tolerans på detta område, att händelser av påtalat slag borde vara uteslutna. På lagstiftningens område har riksdagen stegvis gått fram på toleransens väg utan att trampa på vare sig tradition eller pietet. Men i praktiken är det annorlunda ute i landet trots alla vackra ekumeniska deklamationer.

Sedan år 1926 är den kyrkliga jordfästningen inte längre obligatorisk. Förra året kom Kungl. Maj:ts proposition med förslag om ny jordfästningslag, vilken alltså ersatte lagen av år 1894. Däravarende justitieministern föreslog ingen ändring i fråga om bestämmelserna för kyrkas upplåtande, men han framhöll att tillämpningen av lagen skulle ske i generös anda, vilket också herr justitieministern nu i sitt svar starkt understrekar. Det borde vara av värde, skrev man i propositionen, för kyrkan att bistå de sörjande, som behöver rum för en begravningsakt, men lika självklart är att i förrättningen icke får förekomma något, som med skäl kan anses vara för församlingen eller kyrkorummet stötande.

Första lagutskottet godtog Kungl. Maj:ts förslag med en ringa ändring av § 10, där ordet »kunna» ströks, och därmed kom den paragraf som nu gäller att lyda: »För jordfästning i annan

Svar på fråga ang. tillämpningen av föreskrifterna om kyrkas upplåtande för jordfästning i annan ordning än svenska kyrkans

ordning än svenska kyrkans må kyrkorum som invigts för svenska kyrkans gudstjänst upplåtas, om särskilda skäl därtill äro.»

Herr talman! Jag är ledsen över att behöva säga, att den generositet som Kungl. Maj:t, utskott och riksdag uttalat sig för är ganska obefintlig på många håll. Jag är emellertid också angelägen om att betyga, att många präster inte av den anledningen att kyrkolag eller författningar säger så, eller därför att riksdagen har uttalat sig i den riktningen, visar stort tillmötesgående när det gäller denna sak, utan de gör det av inneboende kristen vidsyn och handlar liksom inifrån i överensstämmelse med vad gällande författning föreskriver. Men motsatsen är likväl i många fall så pass frappant, att man inte kan säga att undantagen bekräftar regeln.

Jag har i min fråga antytt fallet i Solna utan att jag fördenskull vill göra särskilt stort väsen av det. Lokalfrågan i Solna är svår. Kyrkan är det enda gudstjänstrum som står till buds i fråga om storlek. Det s. k. gravkoret har plats endast för ett 25-tal personer. Acta i målet är i korthet följande: Pastor Hörnberg i Filadelfiaförsamlingen begärde å de anhörigas vägnar att Solna kyrka skulle upplåtas för jordfästning utan att denna skedde i svenska kyrkans ordning. Svaret blev nekande. Många anhöriga och vänner kunde därför inte komma med, när man inte vågade utsätta sig för risken att få stanna utanför. Det var nämligen blåsigt och kallt. Några vände därför om hem.

Jag tycker att det hade varit av ett visst värde, om justitieministern här hade kunnat säga några ord om att ett dylikt handlingssätt med hänsyn till gällande föreskrifter inte är i överensstämmelse med lagens anda. Det verkar också minst sagt underligt, när vederbörande prästman i sin offentliga förklaring i pressen säger, att han visst inte har nekat att upplåta kyrkan, om

bara själva jordfästningsakten förrättades av präst i svenska kyrkan. Han var givetvis fullt medveten om att det som konstituerar en jordfästning som en handling i svenska kyrkans ordning eller som en handling utanför denna ordning just är vem som viger stoftet till jorden. Detta har också ärkebiskopen uttalat som sin mening. Att då efteråt säga, att han visst inte vägrat upplåta kyrkan, om han bara själv hade fått officiera, tycker jag är en lek med ord, ovärdig i sådana här sammanhang.

Vad jag ville ha svar på genom min fråga var följande:

Anser justitieministern att lagens mening efterleves, då på en plats, där ingen annan lämplig lokal än kyrkan finnes, denna icke upplåtes?

då som i detta fall väderleken är sådan, att det ur den synpunkten är berättigat att kyrkan upplåtes?

då den avlidne tillhört svenska kyrkan men också är medlem i en frikyrklig församling?

då jordfästningen är kristen och avviker föga eller intet från den kyrkliga ritualen men förrättas av frikyrkopastor?

Är inte ett nekande att upplåta kyrkan under dessa förhållanden emot vad lagstiftaren har menat? Det är dessa frågor, som jag så gärna hade önskat ett svar på, eftersom det anförda konkreta fallet också är typiskt för många andra.

Herr talman! Jag har frågat om dessa saker därför att jag tycker att vi ur religiös synpunkt inte har råd med alltför många intermezzon av detta slag. Det skadar den kristna saken i dess helhet, när tidningarna i nummer efter nummer slår upp rubriker om kristet gräl. Om det vore möjligt, ville jag oerhört gärna få slut på ett dylikt, religiöst föga hedrande förfarande.

Göteborgs-Tidningen hade i sitt söndagsnummer en femspaltig rubrik över

Svar på interpellation ang. revisionen av bestämmelserna i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap som förutsättning för erhållande av offentlig tjänst i Sverige

en artikel om hur kyrka inte uppläts för begravning, hur den dödes anhöriga bojkottade den på övligt sätt hållna tacksägelsegudstjänsten och om att kyrkoherden på orten vägrade upplåta kyrkan med den motiveringen att »kyrkan orenades» med en frikyrklig officiant. Man fick på den platsen i all hast låna ihop bockar och bräder och ha jordfästningsakten i den avlidnes hem under de mest primitiva förhållanden.

För min del har jag nästan upphört att häpna över någonting vid det här laget — utom över Guds gränslösa nåd — men jag måste fråga mig: Är detta Sverige, frihetens stamort på jorden 1958? Saken blir inte bättre genom att man på kyrkligt håll, när alla andra arrangemang var vidtagna, helt plötsligt ansåg sig kunna tänka på att upplåta kyrkan. I ett brev, som jag fått i dag, får jag f. ö. veta att de anhöriga, som tillhör statskyrkan och icke pingst-rörelsen, säger att något erbjudande i den vägen icke förekommit. Här står alltså uppgift mot uppgift.

Herr talman! Jag har i min hand tolv, tretton fall av samma karaktär, som jag samlat ihop under dessa dagar. Jag vill än en gång poängtera att jag tycker, att det är mycket förödmjukande att röra vid detta, och jag skall icke ta tiden i anspråk med att relatera dessa fall. Skulle justitieministern önska att få dem som handlingar, skall jag gärna överlämna dem efter kammardebatten.

Syftet med min fråga är att om möjligt slippa händelser av detta slag i fortsättningen. Nu säger justitieministern — det är väl kontentan av svaret — att det inte är någonting att göra, utan att man bara kan hoppas att vederbörande skall efterleva författningarnas bestämmelser och vad riksdagen sagt. Jag fäster mig dock särskilt vid att justitieministern i sitt svar säger, att

»i överensstämmelse med lagens anda bör man taga all rimlig hänsyn till de efterlevandes önskemål». Jag ber att få tacka för de orden. Jag hoppas att det kan betyda något i sammanhanget, att justitieministern betraktar en stor generositet som en självklar sak. Vi hade hoppats att just tiden skulle medföra en större vidsynthet.

Jag vill, herr talman, sluta med att säga, att vi på frikyrkligt håll upplåter våra kyrkor, särskilt småsalarna, för skolklasser. Det gäller både folkskola, samskola och realskola. Det gör vi även om det ibland förorsakar oss ganska stora svårigheter i vårt ungdomsarbete, och vi tycker rakt inte, att det är någonting att skryta över. Det är en plikt att söka hjälpa till i dessa lokalbristens tider.

När svenska kyrkan ibland behöver reparera sina gudstjänstlokaler och står utan gudstjänstrum, ställer vi våra missionshus till förfogande. Kyrkan får sätta in altare i våra missionshus och får hålla sina högmässogudstjänster. Vi tycker inte heller att detta tillmötesgående är någonting att skryta över; det är bara ett riktigt förfarande när det gäller tillmötesgående mot andra människor. Då tycker vi, att man borde ha kommit så pass långt i förståelse och tolerans, att saker av det slag jag här påpekat inte borde behöva hända.

Med detta skall jag, herr talman, sluta mitt anförande.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 5

Svar på interpellation ang. revisionen av bestämmelserna i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap som förutsättning för erhållande av offentlig tjänst i Sverige

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för justitiedepartementet, herr statsrådet LINDELL, som yttrade:

Svar på interpellation ang. frågan om bibehållande av statsrådseden

Herr talman! Med kammarens tillstånd har herr Rylander frågat mig, om jag — till efterkommande av riksdagens uttalade mening — är beredd att föranstalta om igångsättandet av utredningsarbetet med en revision av bestämmelserna i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap som förutsättning för erhållande av offentlig tjänst i Sverige.

Till svar på interpellationen får jag anföra följande.

Jag delar uppfattningen att de åsyftade bestämmelserna i regeringsformen snarast bör revideras, särskilt med hänsyn till det vidgade nordiska samarbetet. Såsom interpellanten anför har också vissa förberedande undersökningar redan ägt rum i justitiedepartementet. Att något egentligt utredningsarbete ännu icke igångsatts beror på att departementets resurser på senaste tiden varit hårt ansträngda av de många andra utredningar som pågår i departementets regi. Det har varit nödvändigt att tills vidare låta anstå även med mycket angelägna utredningar. I årets statsverksproposition begäres emellertid en väsentlig höjning av andra huvudtitelns kommittéanslag för nästa budgetår, och förstärkning begäres även för innevarande budgetår på tilläggsstat. Om riksdagen, som jag hoppas, bifaller dessa framställningar, räknar jag med att bl. a. den av interpellanten avsedda utredningen utan ytterligare dröjsmål skall kunna igångsättas.

Härefter anförde

Herr RYLANDER (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet för att jag så snart fått svar på min fråga. Jag är också helt tillfredsställd med svarets innehåll. Av justitieministerns svar framgår ju att han anser denna utredning höra till de mest angelägna bland de utredningar som ännu inte kommit till stånd, och

jag är säker på att den av mig aktualiserade utredningen kommer att sättas i gång när möjligheter därtill erhålles genom anslagsfrågornas lösning. Detta spörsmål är av stor betydelse med hänsyn till det vidgade nordiska samarbetet. I vårt land finns tusentals av de övriga nordiska ländernas medborgare, och åtskilliga av dem har anställning i allmän tjänst. Enligt vad jag inhämtat har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sålunda ett 20-tal och vattenfallsstyrelsen ett 70-tal anställda, beträffande vilka denna fråga är av betydelse.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 6

Svar på interpellation ang. frågan om bibehållande av statsrådseden

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för justitiedepartementet, herr statsrådet LINDELL, som yttrade:

Herr talman! I en med kammarens tillstånd framställd interpellation har herr Alemyr frågat mig om jag anser att statsrådseden i sin nuvarande utformning bör bibehållas och, om svaret blir nekande, vilka åtgärder jag då överväger att vidtaga i denna sak.

I anledning härav får jag anföra följande.

Frågan i vad mån statsrådseden i någon form över huvud bör bibehållas torde komma att prövas i författningsutredningen eller i vart fall få upptagas i anslutning till de förslag angående vår författning som utredningen kommer att framlägga. Jag är alltså inte nu beredd att taga närmare ståndpunkt till denna fråga. Emellertid är det tydligt att avfattningen av den nuvarande statsrådseden är i hög grad föråldrad både i avseende på innehållet och beträffande den stilistiska utformningen. Jag vill också nämna att redan min företrädare på justitieministerposten anmodat riksarkivarien att hjälpa till med en översyn av edens lydelse. Personli-

Svar på interpellation ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande

gen hyser jag närmast den uppfattningen att, i avbidan på att författningsutredningen blir färdig med sitt arbete, eden bör utbytas mot en högtidlig försäkran och formuläret i övrigt moderniseras och förenklas. Då emellertid frågan om statsrådseden motionsvis bragts under prövning av den församlade riksdagen, vill jag, innan jag vidtager någon ytterligare åtgärd, avvakta huruvida riksdagen har några synpunkter att anlägga som avviker från min sålunda deklarerade mening.

Vidare anförde

Herr ALEMYR (s):

Herr talman! Jag utgår ifrån att det kommer att bli debatt i kammaren i denna fråga när motionen om statsrådseden ligger på kammarens bord. I avvaktan därpå och då jag är helt nöjd med det svar jag fått inskränker jag mig till att be att få till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet framföra mitt tack för ett snabbt och positivt interpellationssvar.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 7

Svar på interpellation ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande

Chefen för justitiedepartementet, herr statsrådet LINDELL, erhöi på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Med kammarens tillstånd har herr Nyhage under erinran om att min företrädare i ämbetet kallat representanter för riksdagen och för vissa statsdepartement att jämte experter från olika områden överlägga angående åtgärderna mot ungdomsbrottsligheten — frågat mig 1) hur långt arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande fortskridit genom dessa överläggningar och 2) om några resultat därav kommer att föreläggas årets riksdag.

Till svar på dessa frågor får jag anföra följande.

Vid 1956 års riksdag väcktes flera motioner om utredningar beträffande ungdoms- och uppfostringsfrågor samt om åtgärder för motverkande av ungdomsbrottsligheten m. m. Dessa motioner föranledde en framställning från riksdagen (skr. nr 298) till Kungl. Maj:t. Framställningen grundade sig på ett utförligt utlåtande av allmänna beredningsutskottet (nr 22), vari lämnades en redogörelse för det arbete på åtgärder mot ungdomsbrottsligheten, som redan pågick inom olika områden. Det förhållandet, att flertalet av de frågor som berörts i de av utskottet behandlade motionerna redan var föremål för utredning hos Kungl. Maj:t eller genom kommittéer, föranledde utskottet att icke förorda nya utredningar. Redan föreläge, uttalade utskottet, ett rikhaltigt utredningsmaterial, och ytterligare sådant material vore att motse den närmaste tiden. Det syntes utskottet böra undersökas, om icke i detta material kunde finnas underlag för åtgärder, som kunde vidtagas utan tidsutdräkt. För att vinna klarhet i detta hänseende fann utskottet det nödvändigt med en samordning och översyn av materialet. Enligt utskottets mening var det lämpligt att Kungl. Maj:t uppdrog åt berörda departement att i samråd låta verkställa samordningen och översynen genom tillkallade experter på olika områden; även lekmannasynpunkterna borde bli företrädda bland dessa experter. Beträffande planeringen på lång sikt framkastade utskottet tanken, att det borde tillskapas ett särskilt organ med uppgift att följa utvecklingen på hithörande områden och framlägga förslag till åtgärder. I ett sådant organ skulle experter på olika områden medverka, men även här borde lekmannasynpunkterna vara representerade.

I enlighet med de av riksdagen sålunda uttalade önskemålen och med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande förord-

Svar på interpellation ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande nade min företrädare den 17 januari 1957 två ledamöter av denna kammare och tre ledamöter av första kammaren att inom justitiedepartementet delta i konferenser för översyn och samordning av åtgärderna mot ungdomsbrottsligheten.

Sedermera anhöll 1957 års riksdag i skrivelse (nr 144, allmänna beredningsutskottets utlåtande nr 1) till Kungl. Maj:t att vissa vid nämnda riksdag väckta motioner — dels om skyndsamt utredning rörande åtgärder mot ungdomsbrottsligheten och dels om en utredning angående samordning av de samhällsliga stödformer och åtgärder, som syftar till en lösning av barn- och ungdomsproblemen på längre sikt — måtte överlämnas till de av chefen för justitiedepartementet sammankallade konferenserna. Beslut härom meddelades av Kungl. Maj:t den 13 september 1957.

Konferenserna har pågått sedan januari 1957. I konferenserna, som leds av statsrådet Kjellin såsom ordförande, deltar jämte de tillkallade riksdagsledamöterna företrädare för justitie-, social-, inrikes-, kommunikations-, ecklesiastik- och civildepartementen samt representanter för socialvården och för polis- och åklagarmyndigheterna i Stockholm. Dessutom har till de olika sammanträdena kallats personer, som på skilda fält sysslar med ungdomsproblem.

Konferenserna har tillgått så, att till varje sammanträde har kallats sakkunniga inom ett visst område, och dessa har fått redogöra för undersökningar, som har företagits inom detta område, och för andra erfarenhetsrön, som de har inhämtat under sin verksamhet. På grundval av det på detta sätt förbragta materialet har därefter diskuterats lämpliga åtgärder mot ungdomsbrottsligheten. Vid sammanträdena har förts utförliga protokoll över vad som har förekommit därvid.

I konferensserien har hittills hållits

15 sammanträden. Vid dessa sammanträden har behandlats — utom frågor om arbetets planläggning — följande ämnen, som jag anger i den ordning de förekommit vid konferenserna:

Ungdomsbrottslighetens omfattning och utveckling i belysning av tillgänglig kriminalstatistik.

Kriminalstatistikens ändamålsenliga utformning.

Redogörelse för vissa i olika sammanhang företagna undersökningar över det unga kriminalvårds- och vanartsklienteletets beskaffenhet.

Redogörelse för vissa undersökningar rörande bilstölder.

Fortsatt diskussion om bilstölderna. Skolan och de anpassningsstörda barnen.

Ungdomsbrottslingars återfall och behandlingsmetodernas brister.

Brott och skadestånd.

Ungdomen och fritiden samt stödet åt de ideella ungdomsorganisationerna.

Redogörelse för de s. k. nyårskravallerna i Stockholm, för en ungdomsliga i en Stockholmsförort samt för 1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar.

Ungdomsprostitutionen.

Psykisk barn- och ungdomsvård.

Allmän familjerådgivning.

Polisens uppgifter i kampen mot ungdomsbrottsligheten.

Ungdomen och alkoholen.

Det är min uppfattning att dessa konferenser, som främjat ett värdefullt samarbete mellan olika departement och myndigheter, redan har stimulerat och påskyndat det arbete på många olika områden, som måste bedrivas för att bekämpa ungdomsbrottsligheten. Det är också att vänta att konferenserna genom en samlad översyn skall kunna påvisa brister och luckor i detta arbete, där en effektivare insats skulle kunna göras. Enligt vad jag har inhämtat pågår vid konferenserna ett förarbete till de uttalanden i denna riktning, som konferenserna anser sig kunna göra på

Svar på interpellation ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande

grund av det insamlade materialet. Det är däremot icke avsett att dessa konferenser skall framlägga i detalj utarbetade förslag, som direkt kan läggas till grund för proposition till riksdagen. Värdet i att hålla konferenserna ligger i den översyn över problemen, som där kan erhållas.

Jag behöver inte särskilt påpeka att regeringen med största uppmärksamhet följer de problem som sammanhängser med ungdomsbrottsligheten.

Härefter anförde

Herr NYHAGE (h):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet och chefen för justitiedepartementet för svaret på min interpellation.

För ett år sedan motionerade jag i denna kammare om en utredning angående samordning av samhällseliga åtgärder för motverkande av ungdomsbrottsligheten m. m. Motionen överlämnades av riksdagen på utskottets förslag till de av justitieministern sammankallade konferenserna, vilkas uppgift just skulle vara att behandla hithörande problem. Enligt uppgift var dessa konferenser avsedda att hållas under våren 1957, varför man hade anledning att vänta en redogörelse för resultaten av överläggningarna senast under hösten. Då så icke blev fallet, ansåg jag det värdefullt att få besked om hur långt arbetet hade framskridit.

Av justitieministerns svar framgår nu att konferenserna fortfarande pågår och att man alltså inte vet, när resultaten kan redovisas. Alldeles klart är att det här rör sig om ett mycket omfattande arbete. Men skall man kunna komma till rätta med dessa problem är det absolut nödvändigt, att man lägger fram konkreta förslag så snabbt som möjligt, varför varje dröjsmål är av ondo.

Jag kan visserligen inte bedöma den intensitet med vilken dessa konferen-

ser arbetar, och jag har heller ingen anledning tro, att man försitter någon avsevärd tid, men jag tror ändå att man bör undersöka, om det finns ytterligare möjligheter att forcera verksamheten. Jag kan inte underlåta att påminna om den tänkvärda sats som säger: Medan gräset gror dör kon. Efter vad jag vet råder på väsentliga områden inga meningsskiljaktigheter mellan utredningens ledamöter. En omedelbar redogörelse för de resultat man uppnått inom dessa områden skulle säkerligen kunna lämnas.

Att problemen alltså är lika brännande har vi fått flerfaldiga bevis för under senare tid. Jag behöver bara erinra om oroligheterna i Falun, i Örebro och senast häromdagen i Stockholm. Visserligen tror jag nog att händelserna förstörats i pressen, men som tendens är de ändå värda allvarlig uppmärksamhet.

Tyvärr har det också visat sig, att dessa oarter får fäste i allt yngre och yngre årgångar — en skrämmande utveckling framför allt därför att sådana här händelser ofta leder in ungdomarna på den verkliga kriminalitetens område. Och där står vi inför problemet att stämna i ån, vilket som bekant är betydligt svårare än att stämna i bäcken.

Jag är själv något engagerad i ungdomsarbetet och vet av egen erfarenhet, vilka svårigheter man ställs inför och vilken osäkerhet som råder på detta fält. Vad vi saknar i det praktiska arbetet är fasta riktlinjer, som kan ge konsekvens och som underlättar för de frivilliga krafterna att göra en insats. Det är av den anledningen jag har velat fråga herr statsrådet, om man kan vänta sig en redogörelse, som spänner över hela fältet och som kan ge oss det stöd och den handledning vi behöver. Den sortens publicitet och uppmärksamhet åt de hithörande problemen tror jag är välgörande och nyttig. Däremot kan jag inte underlåta att i detta sammanhang

Svar på interpellation ang. arbetet rörande ungdomsbrottslighetens bekämpande

framföra min strängt personliga uppfattning, att den publicitet och uppmärksamhet, som stundom i både press och radioreportage ägnas kravaller och ligistuppträdanden, är mindre lyckad. I det hänseendet tror jag också att statsrådet och jag är överens.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 8

Föredrogos var för sig följande å kammarens bord liggande motioner. Därvid hänvisades

till konstitutionsutskottet motionen nr 320, av herr *Dahlén*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 321, av herr *Cassel*,

nr 322 och 323, av herr *Ohlin m. fl.*,

nr 324, av herr *Kollberg m. fl.*,

nr 325, av herrar *Cassel* och *Darlin*,

nr 326, av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, samt

nr 327, av herrar *Hallén* och *Rubbestad*;

till statsutskottet motionen nr 328, av herrar *Nyhage* och *Magnusson* i Borås;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 329, av herr *Nestrup m. fl.*, och

nr 330, av herr *Håstad*;

till statsutskottet motionen nr 331, av herrar *Carlsson* i Bakeröd och *Johansson* i Torp;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 332, av herr *Antby m. fl.*,

nr 333, av herrar *Wahrendorff* och

Eriksson i Bäckmora,

nr 334, av herr *Wahrendorff*,

nr 335, av herr *Wahrendorff m. fl.*,

nr 336, av herrar *Löfroth* och *Rydén*,

nr 337, av herr *Wahrendorff*, och

nr 338, av herr *Antby m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 339 och 340, av herr *Hjalmarson m. fl.*,

nr 341, av herr *Antby m. fl.*,

nr 342, av herr *Björkänge*,

nr 343, av herr *Cassel m. fl.*, och

nr 344, av herr *Håstad*;

till statsutskottet motionen nr 345, av herr *Heckscher m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 346, av herr *Helén*, och

nr 347, av herr *Björkänge*;

till konstitutionsutskottet motionen nr 348, av herr *Eliasson* i Stockholm;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 349—356, av herr *Eliasson* i Stockholm, och

nr 357, av herr *Nihlfors*;

till bankoutskottet motionerna:

nr 358, av herrar *Gustafsson* i Kårby och *Larsson* i Hedenäset,

nr 359, av herrar *Eriksson* i Bäckmora och *Larsson* i Hedenäset,

nr 360, av herrar *Björkänge* och *Larsson* i Hedenäset,

nr 361 och 362, av herr *Ohlin m. fl.*, samt

nr 363, av herrar *Larsson* i Hedenäset och *Wahrendorff*;

till bevillningsutskottet motionen nr 364, av herr *Hjalmarson m. fl.*;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 365, av herr *Nyhage* och fru *Lidman-Frostenson*;

till statsutskottet motionerna:

nr 366, av herr *Hjalmarson m. fl.*,

nr 367, av fröken *Elmén* och herr *Rylander*,

nr 368, av herr *Dickson* och fru *Lidman-Frostenson*,

nr 369, av herr *Hedlund m. fl.*,

nr 370, av herr *Hjalmarson m. fl.*,

nr 371, av herr *Hansson* i Skegrie,

nr 372, av herr *Cassel m. fl.*,

nr 373, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*,

nr 374, av fru *Sandström* och herr *Löfroth*,

nr 375, av herr *Larsson* i Hedenäset, samt

nr 376, av herrar *Larsson* i Hedenäset och *Pettersson* i Dahl.

Ändrad lydelse av förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

Vid härefter skedd föredragning av motionen nr 377, av herr *Heckscher m. fl.*, hänvisades motionen såvitt angick jordbruksärenden till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Härpå föredrogs var efter annan nedannämnda motioner; och remitterades därvid:

till statsutskottet motionerna:
 nr 378, av herr *Dickson*,
 nr 379, av fröken *Wetterström* och herr *Svenungsson*,
 nr 380, av herrar *Magnusson* i Borås och *Svenungsson*,
 nr 381, av herrar *Nyhage* och *Dickson*,
 nr 382, av herr *Dahlén*,
 nr 383 och 384 av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*,
 nr 385, av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*,
 nr 386, av herr *Ohlin m. fl.*,
 nr 387, av herr *Eliasson* i Stockholm,
 nr 388, av herr *Rubbestad*,
 nr 389, av herrar *Persson* i Svensköp och *Gustafsson* i Skellefteå,
 nr 390, av fröken *Höjer*,
 nr 391, av herr *Hedlund m. fl.*,
 nr 392, av fru *Lewén-Eliasson*,
 nr 393, av herr *Boija m. fl.*,
 nr 394, av herrar *Löfroth* och *Gustafsson* i Skellefteå,
 nr 395, av herrar *Nihlfors* och *Svenungsson*,
 nr 396, av herrar *Löfroth* och *Rydén*,
 nr 397, av herr *Helén* och fröken *Vinge*,
 nr 398, av fru *Löfqvist*, samt
 nr 399, av fru *Sandström* och herr *Wedén*;
 till bevillningsutskottet motionen nr 400, av herr *Eliasson* i Stockholm; och
 till statsutskottet motionen nr 401, av herr *Ståhl m. fl.*

§ 9

Föredrogs vart för sig och lades till handlingarna bankoutsrottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutsrottet avgivna berättelse, och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutsrottet avlämnade berättelse.

§ 10

Ändrad lydelse av förordningen om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

Föredrogs bankoutsrottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

Sedan utskottets hemställan föredragits, anförde:

Herr SVENSSON i Stenkyrka (cp):

Herr talman! Såsom framgår av utlåtandet biträder bankoutsrottet propositionen om ökning av stadshypotekskassans och bostadskreditkassans grundfonder. Herr Eliasson och jag har emellertid avgivit ett särskilt yttrande. Vi önskar inte motsätta oss utskottets förslag, men vi har velat göra ett påpekande i detta sammanhang, ty det är ju riksbanken som avgör, i vilken omfattning obligationslån får upptagas.

Det kan nämligen ifrågasättas, om en riktig avvägning skett mellan å ena sidan bostadsbyggandets och å andra sidan näringslivets behov. Jag vill som exempel peka på att när Sveriges allmänna hypoteksbank i föl begärde att få upptaga nya obligationslån, beviljades detta endast till ett belopp av 40 miljoner mot av hypoteksbanken tidigare under 1950-talet upptagna obligationslån på mellan 60 och 70 miljoner årligen. Man får väl ändå förutsätta att näringslivet och inte minst jordbruket

Interpellation ang. redogörelse för åtgärder för att skapa en beredskap mot vissa avmattningstendenser i sysselsättningsläget för tjänstemännen m. m.

har en sådan betydelse för den allmänna produktionen, på vilken vi bygger vårt välstånd, att riksbanken vid dessa jämförelser inte borde vara så restriktiv som den i detta fall varit.

Det är bara detta påpekande vi har velat göra i detta sammanhang.

Herr ANDERSSON i Ronneby (s):

Herr talman! Med anledning av herr Svenssons i Stenkyrka anförande angående det särskilda yttrande, som har fogats till bankoutskottets utlåtande, vill jag säga, att här gäller det ju inte att göra en avvägning mellan behoven, utan det gäller att skapa de formella möjligheterna för kassorna att skaffa det kapital som är nödvändigt med hänsyn till den starkt stegrade bostadsbyggnadsverksamheten. Det gäller med andra ord rent formella ting. Vad beträffar den berörda avvägningen har ju departementschefen sagt, att i fråga om den faktiska upplåningen och den därpå grundade kreditgivningen har de båda kassorna självfallet att även i fortsättningen inrikta sig efter den allmänna kreditpolitiken. Det är alltså med hänsyn till denna som näringslivets kreditbehov får avvägas. Det är självfallet att ingen bortser från näringslivets behov, men det är uppenbart, att det inte är denna sak, som vi i dag behandlar, utan i dag gäller det att skapa de formella förutsättningarna för den upplåning som kassorna är i behov av.

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

§ 11

Interpellation ang. redogörelse för åtgärder för att skapa en beredskap mot vissa avmattningstendenser i sysselsättningsläget för tjänstemännen m. m.

Herr CARBELL (s) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Under den senaste ti-

den har det i ett relativt stort antal fall förekommit att industrier meddelat att de nedlägger verksamheten och att de anställda i samband därmed friställes.

Det är problem i samband därmed som jag vill aktualisera med denna interpellation. Däremot har jag inte för avsikt att beröra den delvis svårartade säsongarbetslöshet, som för närvarande präglar vår arbetsmarknad. Jag förutsätter nämligen att denna fråga kommer under riksdagens behandling i annat sammanhang.

Bland de sysselsättningssvårigheter, som vid sådana driftinställelser uppkommer, utgör tjänstemännens återanställning en särfråga, som ger anledning till speciell uppmärksamhet.

Det är allmänt känt, och styrkt av all erfarenhet, att en arbetslös tjänsteman har betydligt svårare att vinna återanställning än andra anställda. Detta gäller framför allt för de tjänstemän som uppnått, eller närmar sig, medelåldern. Oftast är det ej möjligt för vederbörande att nå en ny med den tidigare jämförlig anställning. I många fall uppkommer här en misshushållning med god och erfaren arbetskraft. I sådana fall synes det högst sannolikt att en lämplig omskolningsverksamhet skulle visa sig vara en mycket god investering.

Sedan en tid tillbaka har man kunnat märka en viss förändring på arbetsmarknaden. Till en del beror denna på förändringar på efterfrågesidan. I framtiden kommer emellertid förändringarna på tillgångssidan att spela en alltmer framträdande roll. De stora ungdomskullarna på 40-talet kommer in på arbetsmarknaden. En stegring av arbetsgivarnas krav på kvalifikationer har enligt uppgift redan förmärkts, och denna tendens kan med bättre tillgång på arbetskraft förväntas bli än starkare. Därmed torde återanställningsmög-

Interpellation ang. enhetliga bestämmelser om vem som skall bekosta omläggning av järnvägs korsning, m. m.

ligheterna för arbetslösa tjänstemän komma att ytterligare försvåras.

Hela detta problemkomplex belyser att det är särskilt nödvändigt med en god beredskap mot arbetslöshetstenden- ser på tjänstemannasidan, och jag hem- ställer därför om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet få ställa följande fråga:

Är herr statsrådet i tillfälle lämna kammaren en redogörelse för de åtgär- der han planerar för att skapa en be- redskap mot vissa avmattningstenden- ser i sysselsättningsläget för tjänstemän- nen med angivande av vad som plane- ras särskilt för att vid driftinställelser eller andra lokala sysselsättningsvå- righeter underlätta de friställdas åter- anställning i jämförlig tjänst?

Denna anhållan bordlades.

§ 12

Interpellation ang. enhetliga bestämmel- ser om vem som skall bekosta omläg- gning av järnvägs korsning, m. m.

Ordet lämnades på begäran till

Herr JANSSON i Benestad (cp), som anförde:

Herr talman! Under den upprustning, som det enskilda vägväsendet nu ge- nomgår, uppstår ofta fråga om vem som i förekommande fall skall bekosta om- läggning av järnvägs korsning. Därvid synes olika direktiv tillämpas. Under- stundom tages via trafiksäkerhetsorgan initiativ som resulterar i ombyggnad- er, bekostade av vederbörande järn- vägsförvaltning, medan i andra fall den senare helt avvisar varje deltagande i någon ombyggnadskostnad.

Förenämnda spörsmål har särskilt aktualiserats i samband med ett väg- byggnadsföretag söder om Älmhult, som berör södra stambanan. Anläggningen av dubbelspår och den avsevärt stegrade tåghastigheten har här framtvingat en

omläggning av en järnvägs korsning, som är belägen inte mindre än 2—4 meter över den omgivande terrängen med ty åtföljande besvärliga och livs- farliga trafikförhållanden.

Vid den av vägföretaget föranledda förrättningen jämlikt 2 kap. enskilda väglagen tillstådeskom ombud för be- rörda bansektion, men vägföretaget förvägrades bidra från järnvägen till arbetet, ehuru detta med stöd av 41 § i enskilda väglagen till självkostnads- pris kommer att utföras av anställda vid järnvägen. Då det är tydligt att olika direktiv här tillämpas anhålles om kam- marens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartemen- tet få rikta följande fråga:

Är statsrådet beredd att via kungl. järnvägsstyrelsen lämna sådana direk- tiv att enhetliga bestämmelser tilläm- pas samt att dessa gives ett sådant in- nehåll att icke enskilda vägföretag be- tungas med kostnader, som rätteligen synes åvila järnvägen?

Denna anhållan bordlades.

§ 13

Anmälades och godkändes bankout- skottets förslag till riksdagens skrivel- se, nr 49, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition (nr 28) med förslag till förordning om ändrad ly- delse av 2 och 5 §§ förordningen den 27 mars 1953 (nr 95) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar, m. m.

§ 14

Meddelades att till kammaren över- lämnats följande Kungl. Maj:ts propo- sitioner, nämligen

nr 40, med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård och ung- domsskydd (barnavårdslag), och

nr 41, angående frågor om befrielse

Onsdagen den 29 januari 1958

Nr 3 35

från ersättningsskyldighet till kronan
m. m.

§ 15

Justerades protokollsutdrag.

Dessa propositioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 15.07.

In fidem
Gunnar Britth
